

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

KZ in nove trošarine

Zadnje tedne našo javnost, zlasti vino-
gradnike, precej razburja novi banovinski
trošarinski pravilnik. Jasno je, da se je
glede na to pečala z njim tudi »Kmetška
zbornica« kot stanovska zastopnica naše-
ga kmeta. Dne 25. januarja se je namreč
vršila pod predsedstvom g. Steblovnika
seja izvršilnega odbora KZ in ta je kot
glavno točko dnevnega reda obširno ob-
ravnaval navedeni pravilnik. Razprava je
ugotovila med drugim tudi sledeče:

Leta 1932 je izšel trošarinski zakon, ki
je ukinil dotlej strogo kontrolo nad pro-
metom z alkoholnimi pijačami. Posledice
so se začele kmalu kazati. Zaradi bistveno
omiljene kontrole se je začelo razvijati
prikrito tihotapstvo z alkoholnimi pijača-
mi in občinam so začeli ti viri polagoma
usihati. Po novem pravilniku se bo zopet
znatno dvignil denes trošarine pri obči-
nah in pri banovini, plačali bodo pa ta do-
nos predvsem tisti, ki so se mu doslej
znali nezakonito izmuzniti. Občine bodo
tako lahko znižale občinske doklade, ozi-
roma spravile težak položaj svojih financ
v red in izvršile marsikatero potrebo, ki
jih danes kratko in malo ne morejo.

Izvršilni odbor KZ je po temeljiti in ob-
širni razpravi ugotovil gornja dejstva, ki
so v zvezi z novim pravilnikom. So pa po-
samezni člani opozorili na nekatere trdote
in pomanjkljivosti besedila nove uredbe,
zaradi česar je izvršilni odbor KZ sklenil
ukreniti v zvezi z Vinarskim društvom vse
potrebne korake, da se te čimprej popra-
vijo ter ima tudi zagotovilo, da se bo to
izvršilo. Enako je zbornica od merodajnih
strani obveščena, da namerava porabiti
banovina tako dosežen višek dohodkov
zopet izključno le v korist našega kmeč-
kega ljudstva, v prav znatni meri ravno
vinogradnikov.

Sedaj je za naše vinogradnike čas, ko
lahko banovina dokaže, da zasleduje cilj
pomoči in dviga našega vinogradništva in
mu nakloni v novem proračunu znatnejše
podpore za obnovo vinogradov, za nabavo
galice, žvepla in drugih potrebščin.

V Mariboru že obstoji poseben odbor s
kmetom in vinogradnikom Jos. Špindler-
jem od Sv. Ane v Slov. goricah na čelu, ki
je temeljito proučil z Vinarskim društvom
vse, kar je poslabšalo položaj vinogradni-
ka z novim pravilnikom in kako bi se dala
ta škoda popraviti z odstranitvijo trdot
iz pravilnika.

Odbor je prevzel tudi nalogo, da bo pred-
ložil banovini vse nujne potrebe štajer-
skih vinogradnikov in bo skušal nakloniti
banovinske denarne vire omiljenju obup-
nega položaja, v katerem se nahaja štajer-
sko vinogradništvo. Upamo, da bo zadeva
rešena v splošno zadovoljstvo.

Nedeljske senatorske volitve

V nedeljo 6. februarja so se vršile vo-
litve za 23 izpraznjenih senatorskih mest.
Od 416 slovenskih županov je volilo v
Ljubljani 379. Volitev se ni udeležilo 37
županov. Volilnih upravičencev (županov,
članov banovinskega sveta in poslancev)
je bilo v Sloveniji 474. Volitev se je ude-
ležilo 418 volilnih upravičencev, in sicer

379 županov, 30 banovinskih svetnikov (15
banovinskih svetnikov je hkrati županov
in so imeli le po en glas) in 9 poslancev.
Skupno ni glasovalo 56 volilnih upravičen-
cev in med temi 19 poslancev. Po volitvah
so častitali številni navzoči novoizvoljene-
mu senatorju g. dr. Francu Schaubachu
iz Maribora.

„Kmetški list“ in podpora

Kmete jako zanima vprašanje, ali in ko-
liko podpore je dobil »Kmetški list« od
»Kmetijske družbe«. Čim prej »Kmetški

list« to vprašanje pojasni v javnosti, tem
boljše zanj in tudi za »Kmetijsko druž-
bo«.

Francija zida cerkve

Kakor je izjavil pariški pomožni škof
Roger Beaussart na nekem zborovanju na
Dunaju, je bilo zadnja leta v Franciji

zgrajenih 4000 cerkva, izmed njih 109 v
pariški nadškofiji. Naši liberalci in socia-
listi zmagujejo ob tej vesti z glavami.

Zlom brezverske šole

Mehiško državo še vedno onesrečuje
framasonsko-komunistična vlada. Njeno
delo je nesreča za mehiško ljudstvo v vseh
področjih javnega življenja. Kakor v dru-
gih področjih, je ta vlada dokazala svojo
popolno nesposobnost osobito na polju
ljudske izobrazbe in vzgoje. V preteklem
mesecu je bilo v mestu Mehiki učiteljsko
zborovanje, ki se ga je udeležilo 8000 uč-
iteljev. Na zboru je moral prosvetni mini-

ster priznati, da je v državnih šolah — za-
sebnih verske šole so framašoni in komu-
nisti vse zaprli — vpisanih komaj 48 od-
stotkov šoloobveznih otrok. Od teh obi-
skuje šolo samo 69 odstotkov in samo
osem odstotkov jih dovrši šolo. Zlom frama-
sonsko-komunistične šole je najgloblji
vzrok nezadovoljstva staršev, kateri no-
čejo izročiti svojih otrok šolam, ki zastrup-
ljajo mladino duševno in telesno.

Rekordno italijansko letalo zgorelo

Italijanski letalec Stopani je preletel v
rekordnem času v družbi še dveh drugih
letal dolgo pot iz Evrope v južnoameriško
Brazilijo, o čemer je »Slov. gospodar« po-
ročal. Dne 1. februarja je odletel iz bra-
zilske prestolice Rio de Janeiro proti do-
movini. Srečno je dosegel na Svečnico Nat-
tal, odkoder je hotel preleteti Atlantski
ocean in pristati v Dakaru v Afriki. 500 km
južnovzhodno od otoka Fernando da No-
ronha je moralo vodno letalo radi napake
v enem od vijakov kreniti nazaj proti Na-
talu. Ko se je približal hidroplan 200 km
ameriški obali, se je vnel in se je moral

začeti spuščati proti morski gladini. V le-
talu so bili razen Stopanija še pomožni pi-
lot, dva mehanika in radio-telegrafist, ki
je klical na pomoč brezžičnim putem. Na
radioklice gorečega letala so hitela na po-
maganje vodna letala in ladje. Rešili so
Stopanija in ga prepeljali v Port Natal.
Rešeni je iz Natala brzojavnim putem ob-
vestil svoje starše v Italiji o svoji nesreči
s prošnjo, naj molijo za njegove mrtve
tovariše. Stopani se je rešil iz gorečega
letala na ta način, da je skočil s padalom
iz hidroplana in se malo časa zadržal na
morski gladini, dokler ni prišla pomoč.

Ogroženi ruski raziskovalci

Večkrat smo že poročali o ruskem raz-
iskovalcu Papaninu, ki se je podal z dve-
ma tovarišema na raziskovanje vremen-
skih prilik ob severnem tečaju. Razisko-
valci so se utaborili na ledeni plošči, kate-
ra se je pomikala od 21. maja 1937 v smeri
od severnega tečaja proti Grenlandiji.
Zadnje dni jo je zanesel morski tok na
razdaljo 360 km proti norveškemu otoku
Jangmajen. Proti koncu januarja je pre-
stala trojica Rusov hude viharje, o kate-
rih so sporočili svetu po radio, da so tra-
jali z vso silovitostjo šest dni. Dne 1. fe-

bruarja se je plošča vsled pritiska valov
razklala v dva dela. Ekspedicija se je re-
šila srečno na večjo ploščo in otela nekaj
življenjskih potrebščin ter kuriva. Papan-
in je sporočil v Rusijo, da so raziskovalci
v najhujši stiski in je prosil za pomoč. So-
vjeti so že odpremili reševalne ekspedicije.
Ruski ledolomilci in letala so s polno paro
na delu, da najdejo ledeno ploščo z raz-
iskovalci, jih rešijo in iztrgajo morskim
valovom večmesečne dragocene beležke o
vetrovih, vremenu, ledu ter morskih glo-
binah v vodah krog severnega tečaja.

Velike spremembe v Nemčiji

Hitler prevzel poveljstvo vojske

Kancler Hitler je izdal 5. februarja uredbi, po kateri je on vrhovni poveljnik celotne nemške vojne sile. Dosedanje nemško vojno ministrstvo bo od sedaj naprej kot vodstvo armade in vojaški štab podrejeno Hitlerju. Šef vrhovnega poveljstva vojske, general Viljem Keitel, je izenačen po činu z drugimi ministri.

V zvezi z omenjeno spremembo je sprejel Hitler ostavki dosedanjega vojnega ministra maršala Blomberga in generalobersta Fritscha. Generaloberst Göring je bil imenovan za generalfeldmaršala in ostane še dalje poveljnik letalstva. Pehotni general Brauchitsch je bil povišan v generalobersta in prevzame mesto generalobersta Fritscha vodstvo armade.

Topniški general Reichenau je prestavljen iz Münchena v Leipzig in bo poveljeval četrti armadi.

Vzpostavitev tajnega sveta pri vodstvu zunanjih zadev

Hitler je vzpostavil tajni svet, ki bo vodil nemško zunanjo politiko. Predsednik novega sveta je dosedanji zunanji minister Neurath, ki je na lastno prošnjo odstopil kot zunanji minister in bo pripadal še tudi naprej vladi v činu ministra.

Člani tajnega sveta so: dosedanji nemški poslanik v Londonu Ribbentrop, ki je bil imenovan za zunanjega ministra, Göring, Hitlerjev namestnik, Hess, propagandni minister dr. Göbbels, generaloberst Brauchitsch, dr. Lammers, načelnik kancelarske pisarne, admiral Raeder in general Keitel kot šef vrhovnega vodstva vojske.

Štirinajst generalov upokojenih

General Fritsch in šest generalov, ki so zahtevali pri Hitlerju odstop maršala Blomberga, in še drugih sedem najvišjih generalov je bilo upokojenih. V vsem je moralo v pokoj 14 najvišjih generalov, ki so pod stalnim nadzorstvom tajne policije.

Odpoklicani zunanji zastopniki

Istočasno z vlado so bile izvršene spremembe v nemškem zunanjem zastopstvu. Poslaniki von Papen (Dunaj), Hassel (Rim) in Dicksen (Tokio) so odpoklicani in so na razpoloženju.

Angleško in francosko časopisje proglašajo omenjene spremembe kot zmago narodnosocialistične stranke nad generaliteto. Nemški listi ugotavljajo, da si je z beleženimi ukrepi Hitler znatno utrdil vrhovno vlogo.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Uradno poročilo o nedeljskih senatorskih volitvah

V nedeljo 6. februarja so bile volitve novih senatorjev namesto onih, katerim so mandati potekali 3. januarja. Volitve so bile v vseh banovinah, razen v Zetski, kjer ni potekel mandat nobenemu senatorju.

Po rezultatih volitev je dosegla JRZ absolutno zmago in dobila 17 mandatov od skupnega števila 23. V banovinah: moravska, vardarska, drinska, dravska, vrbska in na področju Beograda so bili izvoljeni vsi senatorji z liste JRZ, in sicer v moravski 1, v vardarski 3, v drinski 2, v dravski 1, v vrbski 1 in v Beogradu 1.

Opozicija ni imela svojih list v teh volilnih enotah, ker ni imela niti zadostnega števila podpisnikov za predložitev kandidatnih list.

Največje zanimanje je vladalo za volitve v donavski, primorski in savski banovini, kjer so bile postavljene tudi opozicijske liste. V donavski banovini je JRZ dosegla absolutno zmago in dobila vse mandate. Lista združene opozicije, ki tere nosilec je bil g. Ilija Trifunović-Birčanin, ni dosegla niti polovice količnika in je dobila vsega 80 glasov nasproti 821, kolikor jih je dobila JRZ, ter je tako doživela popoln neuspeh.

V primorski banovini sta bili dve kandidatni listi razdeljeni med JRZ in bivšo HCS. Dobljeno število glasov kaže nedvomno moč JRZ, ki je dobila dve petini vseh oddanih glasov.

V savski banovini je bil uspeh JRZ prav tako zelo značilen. Od sedmih mandatov je JRZ dobila dva, od števila glasov je JRZ dobila skoro polovico glasov nasproti bivši

HSS, odnosno eno tretjino vseh v tej banovini oddanih glasov.

Po skupnih rezultatih je JRZ dobila 17 mandatov, bivša HSS šest, združena opozicija pa nič.

Narodna skupščina sklicana. Za 7. februar je bila sklicana seja skupščine. Izvolili so odbor za proučevanje zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gradnji in razširitvi zdravstvenih ustanov. Nato prideta na dnevni red dve mednarodni pogodbi in za tema bo začela razprava o državnem proračunu.

Novice iz španske državljanske vojne

General Franco je imenoval vlado

Dosedanji diktator nacionalne španije general Franco je imenoval novo vlado, ki je zamenjala dosedanji državni odbor. Predsednik nacionalne vlade je seve general Franco. Nekateri ministri pa so že bili člani vlade pod diktaturo generala Primo de Rivery pred izbruhom državljanske vojne in še pod vlado odstavljenega kralja Alfonza XIII.

Proboj rdeče fronte in bombardiranje Barcelone

Z nenadnim sunkom so prebile nacionalistične čete rdečo fronto pri Granja de Torrehermoza v pokrajini Bajadoz na najbolj zapadnem odseku rdeče fronte, v širini 20 km in prodrle 5 km globoko. Rdeči so imeli znatne zgube, ker jih je napad popolnoma iznenadil. Nacionalisti so začeli koj izkoriščati prvi uspeh z utrditvijo zavzetih položajev in važnih gorskih

V DRUGIH DRŽAVAH

Sklicanje nemškega državnega zbora. Nemški državni zbor je sklican k redni seji 20. februarja. Ob tej priliki bo poročal kancler Hitler o pomenu izvršenih sprememb v vladi ter armadi in bo podal važne izjave glede bodoče nemške zunanje politike.

Zaključitev stotega zasedanja sveta Zveze narodov. S 1. februarjem je bilo v Ženevi zaključeno stoto zasedanje sveta Zveze narodov. Jubilejno sejo je zaključila kompromisna resolucija o kitajsko-japonskem sporu. Anglija, Francija, Rusija in Kitajska opozarjajo ves svet na resolucijo, ki jo je sprejela lani oktobra skupščina Zveze narodov. V tej resoluciji je obsojen napad Japoncev na Kitajsko. Imenovane države pozivajo vse članice Zveze narodov, naj omenjeno resolucijo resno proučijo in primerno upoštevajo. Končno so pristale Anglija, Francija in Rusija na podporo Kitajski, in sicer vsaka po svoji uvidevnosti in pozivajo vse članice Zveze narodov, da jih posnemajo v tem oziru.

Revolucionarne zmede v Mehiki. V Mehiki doživljajo že zopet revolucijo, v kateri so se spustili nacionalisti v boj zoper marksistično ustavo in vlado. Vaja revolucionarnega gibanja je bivši poljedelski minister Cedillo, kateri je zbral okrog sebe 100.000 mož. Tej nacionalistični armadi se pridružujejo bombažni delavci, ki so se morali zadnje mesece preživljati radi pomanjkanja živeža od sladkorne rastline in raznih korenin. Vstaja je izbruhnila v pokrajini Nuevo Leon. Do pravih bitk je že prišlo med uporniško armado in redno vojsko v okolici mehikanskega obmejnega mesta Matamoros, ki leži ob reki Rio Grande, 50 km daleč od izliva imenovane reke v Mehiki zaliv.

Razpust egiptovskega parlamenta. Nova Mahmudova egiptovska vlada bi se bila morala predstaviti zbornici 2. februarja. Ob tej priliki je hotel prejšnji ministrski predsednik Nahas paša, ki razpolaga v parlamentu z večino, prečitati izjavo, v kateri obsoja sedanjo vlado in način njene vzpostavitve. Malo pred začetkom seje je bil objavljen ukaz o razpustu parlamenta. Nove volitve bodo v kratkem razpisane. Sedanji šef vlade Mahmud paša upa, da bo imel v novi zbornici večino.

postojank, ki jim bodo omogočile uspešno nadaljevanje ofenzive.

Šest velikih nacionalnih bombnikov je spustilo nad rdečo Barcelono 40 težkih bomb, ki so povzročile strahovito razdejavanje in so spremenjeni celi okraji v razvaline. Bombardiranje, ki je bilo eno najbolj strašnih v državljanski vojni, je trajalo pet minut, a je zahtevalo 280 smrtnih žrtev in 700 ranjenih.

Zopet veliko razburjenje radi pojava neznane podmornice

Angleže in Francoze je zelo razburil pojav neznane podmornice v španskih vodah. Ta neznanka je torpedirala in potopila južno od rta Tinosa angleški trgovski parnik »Endymion«, ki je bil natovoren z ogljem in namenjen v Cartageno. Večino posadke je rešila neka druga ladja, med utopljenici pa je kapitan in šved Larsson, ki je član komisije za nevmešavanje v

španske zadeve. Angleške vojne ladje v Sredozemskem morju so se podale s polno paro na delo, da izsledijo in ugotovijo, kake narodnosti bi naj bila podmornica.

Angleško in francosko časopisje dolži Italijo, da je ona dala generalu Francu dva svoja nova ter dva starejša rušilca in dve podmornici. Vse te italijanske pomorske enote plovejo pod špansko zastavo. Pariški listi opozarjajo tudi na to, da je proslavljal Mussolini ob 15 letnem jubileju fašistične milice njeno udeležbo v španski državljanski vojni in da dobavlja Italija nacionalistom najtežje bombe, s katerimi neusmiljeno bombardirajo iz letal vsa velika mesta, ki so v posesti rdečih.

Na te izpade odgovarjajo Italijani z obdolžitvijo sovjetske Rusije, da uganja ona zločinstva v Sredozemskem morju, katera skuša zvaliti na Italijo iz jeze, ker ni mogla ustvariti v Evropi protifašistične fronte.

Japonsko-kitajska vojna

Kitajski četniki in razne teroristične organizacije

Zelo trd oreh za doslej zmagovite Japonce so kitajski četniki, kateri neprestano napadajo posamezne japonske oddelke. Med Šangajem in Nankingom so se razbesnele strahovite borbe med Japonci in četniško nadlogo, ki napada vojaške zgradbe, naprave, ovira promet in izziva neprestane boje. Po od Japoncev zasedenih večjih mestih pa se je pojavilo vse polno kitajskih terorističnih organizacij, katere grozijo s smrtjo vsem, kateri bi hoteli sodelovati z Japonci. Teroristične organizacije posedajo svojo lastno tovarno za peklenke stroje.

S sankcijami napram Japonski ne bo nič

Na zadnjem zasedanju sveta Zveze narodov se je trudil zastopnik Kitajske Wellington Koo, da bi pridobil članice Zveze narodov za sankcije ali kazenske odredbe napram Japonski, ki je na najbolj nasilen način kršila nedotakljivost kitajskih mej in je napadla z oboroženo silo kitajsko ozemlje. Vsi zastopniki v odboru 20torice so se izrekli proti obveznim sankcijam, pač pa se bodo posamezne države najbrž pogovorile s kitajskimi zastopniki pri Zvezi narodov, v kakšni obliki in na kakšen način bi naj pomagale Kitajski.

Proglas od Japoncev vzpostavljene pekinške vlade

Na severnem Kitajskem so Japonci razpustili vladno samostojne pokrajine Hopej

te. Nadalje boli soviete počasni razpad Zveze narodov in dejstvo, da se jim ni posrečilo pridobiti Anglije in Amerike za napad na Japonce, katerih se sami nikakor ne upajo lotiti.

Skrivnostni letali potopili angleško ladjo

Po vesteh iz rdeče Barcelone in po trditvah tamošnjega rdečega vojnega ministrstva je bil potopljen od bomb iz zraka angleški parnik »Alcira«, ki je bil s premogom na poti v Barcelono. Čudno je to, da je bila ladja rdeče vlade takoj na mestu potopa in je rešila 25 mož posadke in opazovalnega častnika odbora za nevmešavanje v španske zadeve. Potopljeni parnik je plul pod angleško trgovsko zastavo in pod zastavo odbora za nevmešavanje. Vodni letali, ki sta angleško ladjo bombardirali in potopili, nista imeli nobenih znakov, po katerih bi se dalo sklepati na njuno pripadnost.

in so jo združili z vlado v Peking. Predsednik pekinške vlade je izdal proglas na narod, v katerem izjavlja, da se nova kitajska vlada v Peking za vselej loči od Čankajšekove vlade, ki jo ne samo odklanja kot vrhovno oblast na Kitajskem, marveč jo proglašuje tudi za nezakonito. Maršal Čankajšek, tako pravi proglas, je potrošil ogromne vsote denarja za borbo proti Japoncem, za borbo, v kateri je do zdaj padlo en milijon nedolžnih kitajskih žrtev, a končni uspeh teh ogromnih žrtev je bil, da so Japonci ozemlje zavajevali, pri čemer je zaradi vojnih pohodov trpela kitajska zemlja. Nova kitajska vlada bo tesno sodelovala z Japonci, da vzpostavi red in mir na Daljnem vzhodu in da enkrat za vselej reši Kitajsko komunistične nevarnosti.

Ponesrečen prevratni poskus

V Kantonu, ki je središče južne Kitajske, je ponesrečil prevrat, kateri bi naj bil predal za primer posrečenja to važno kitajsko obmorsko mesto Japoncem brez boja. Kitajska oblast je še pravočasno odkrila središče zarote, ki je bilo v mestni zastavljalnici. Aretiranih je 700 zarotnikov pod vodstvom bivšega kantonskega župana. Večino prijetih so postrelili. Državni prevrat bi se moral izvršiti ob času, ko so prodrle japonske bojne ladje pred kantonsko pristanišče ter ga začele obstreljevati. Istočasno so bombardirala japonska letala Kanton.

Po katoliškem svetu

16 let papež. Katoliški svet je preteklo nedeljo proslavil 16 letnico izvolitve sedanjega papeža, ki je bil 6. februarja 1922 izvoljen za Kristusovega namestnika, dne 12. februarja pa slovesno venčan. Pij XI., 261. naslednik prvaka apostolov sv. Petra, je 31. maja lanskega leta dovršil 80. leto svojega življenja. Preteklo leto je bilo zanj težka preizkušnja, ker ga je napadla nevarna bolezen, ki mu je povzročala hude bolečine. Katoličani širom sveta so drhteli v strahu za njegovo življenje, z božjo pomočjo pa je premagal bolezen ter nadaljuje z obnovljeno energijo, neumorno

skrbnostjo in čudovito svežostjo duha svoje mnogovrstno delo. O njegovi neutrudljivi delavnosti, s katero vrši svojo službo kot vladar v kraljestvu duš, kot nezmotljivi glasnik Kristusove resnice, kot prvobornik večnih idej in branilec navih vrednot, spričuje vsemu svetu 30 okrožnic in večjih apostolskih listov, ki jih je izdal v teku svojega vladanja. Sveti oče se trudi na vso moč, da bi bili katoličani v vseh državah deležni tistih pravic, ki jim gredo, ter da bi se ohranil mir med raznimi državami in narodi. Kot eno svojih najvažnejših nalog smatra katoliško

PRI KAŠLJU

**IN
HRIPAVOSTI**

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. in ar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937

misijonstvo, kateremu posveča vso skrb in vse prizadevanje, vsled česar si je zaslužil časten naziv misijonski papež. Zelo mu je tudi pri srcu katoliški tisk, čigar prevladujočo važnost poudarja ob vsaki priliki in za čigar pospeševanje je pred dvema letoma dal prirediti v Vatikanu veličastno svetovno razstavo katoliškega tiska. Naj bi Bog sv. očeta, ki veliko moli, trpi in žrtvuje, še dolgo ohranil svoji sveti Cerkvi!

Izvoljenih 280 brezbožnikov. Zadnje adventno nedeljo so bile »volitve« v sovjetski Rusiji. Ako rabimo besedo volitve, si ne smemo pod to besedo predstavljati takšnega pojma, kakor ga družijo s to besedo demokratični evropski zapad. Ruske volitve so bile komandirane, kakor sploh vse v Rusiji. Komandirani so bili vsi kandidati, drugega kot od oblastnikov predpisanega kandidata sploh noben ni smel voliti; kdor bi bil tako drzen, da bi kaj takega storil, bi tvegala ječo, če ne kaj hujšega. Komandirani so bili volilci, ki so morali priti in glasovati. Prave Stalinove volitve! Pričakovati je sicer bilo, da bo med uradnimi kandidati tudi nekaj izrazitih in bojevitih brezbožnikov. Vendar pa je dejansko število daleč prekosilo pričakovanje. Kakor je namreč ugotovil osrednji svet brezbožniške organizacije, je bilo v najvišji svet sovjetske unije »izvoljenih« 280 oseb, ki so organizirani člani brezbožniškega pokreta ter so se odlikovali v boju zoper vero in bogoslužje. To je bilo največje priporočilo za postavljanje njihovih kandidatov; saj drugih sposobnosti in zaslug ti ljudje nimajo, kot samo to, da znajo trobiti v brezbožniški rog.

★

Na 34. evharistični svetovni kongres v Budimpešti. Za romarski izlet s posebnim brzovlakom, ki ga prireja »Putnik« Maribor od 25. do 30. maja 1938, je nujno potrebno, da zanimanci pošljejo svoje prijave čimprej. Za kongres vlada po vsem svetu veliko zanimanje ter je treba rezervirati stanovanja najkasneje do konca februarja. Iz vseh držav so prijavljeni posebni vlaki in iz prekomorskih držav veliko število posebnih parnikov. Vožnja iz Maribora do Budimpešte in nazaj stane le 190 din. Prospekti in informacije pri »Putniku«, vseh njegovih ekspoziturah in

vseh župnih uradih lavantinske škofije, kjer se sprejemajo tudi prijave najkasneje do 28. februarja 1938. Izkoristite izredno ugodno priložnost za obisk enega najlepših vele mest Evrope ob priliki največje manifestacije evharističnega svetovnega kongresa!

Kmečke posojilnice poživljene

Gospodarske stiske so se v kmečkem življenju vedno ponavljale. Med najobčutnejše spada zadnja, ki se je začela leta 1929 ter trajala skoro do sedaj. Leta 1931 je ta kriza dobila nevarno spremljevalko — denarno krizo. Propadati so začele po raznih državah velike banke, majati so se začele valute. V septembru 1931 je padel angleški funt. Ljudi se je polotil strah, kaj bo z denarjem. Ta strah je dal v jeseni 1931 prvi povod za naval na denarne zavode. Druge države so napele vse svoje moči, da je kmalu zopet prišlo do rednega poslovanja bank in posojilnic. Takratni oblastniki v naši državi pa niso hoteli in tudi niso znali napraviti kaj učinkovitega. Nekaj stotin milijonov dinarjev bi takrat zadostovalo v to svrhu. Leta 1932 se je začelo govoriti o brisanju kmečkih dolgov, s čimer so takratni Živkovičevi poslanci agitirali tudi po Slovenskem. Prišle so uredbe o odlogu plačevanja kmečkih dolgov in o zaščiti denarnih zavodov, kar je povečalo nezaupanje do posojilnic, zlasti do kmečkih posojilnic. Čim dalje je to stanje trajalo, tem bolj se je hujšalo. Ko je meseca septembra 1936 izšla uredba o likvidaciji kmečkih dolgov, so merodajni krogi dajali zagotovila, da bo rešeno tudi vprašanje likvidnosti denarnih zavodov. Čakati je bilo treba še eno leto, preden so bile premagane vse velike ovire, za kar gre posebna hvala našima slovenskima ministroma.

Novice

Nesreče

Komaj so ju oteli skozi okno goreče hiše. Sredi noči je izbruhnil radi slabega dimnika ogenj v leseni hiši posestnice Lize Prusnik v Libeličah pri Dravogradu, ko je bila lastnica pri svojih v Celju. Doma sta bila v trdem spanju 84 letna služkinja Neža Predolnik in 63 letni hlapec Peter Venturini. Oba starčka so rešili gasilci skozi okno goreče hiše. Požar je uničil hišo in gospodarsko poslopje, ki je bilo polno slame in sena.

Dva otroka smrtno ponesrečila. Pri Sv. Antonu v Slov. goricah sta se podala zakonca Ivana in Konrad Vrbančič po opravih krog hiše. Mali štedilnik, na katerem se je kuhalo kosilo, je bil zakurjen in v sobi pa sam 19 mesečni Vladko. Otrok se je približal štedilniku, oblečka se mu je vnela in ko se je oče čez kakih deset minut po odhodu vrnil, je bil sinček že ves v ognju in dimu ter je kmalu izdihnil v strašnih mukah. — V Ločici pri Polzeli je utonil v strugi, ki je izpeljana iz Savinje, dveletni sinček posestnika Andreja Serdonerja. Na kak način je zašel otrok v strugo, ki goni mline, žage in druge obrate, ni znano.

Otrok se smrtno opekel. V Hrastovcu pri Zavrču v Halozah leži že dalje časa bolan mali posestnik Veselič. Za vzdrževa-

Duhovne vaje za dekleta. V Domu duhovnih vaj pri sv. Jožefu v Celju se bodo vršile duhovne vaje za dekleta od 12. februarja od 18 do 16. februarja zjutraj in od 26. februarja od 18 do 2. marca zjutraj. Duhovne vaje bo vodil g. misionar Janko Bele. Toplo priporočamo!

Skrb za obnovitev zamrznjenih vlog pri kmečkih posojilnicah je prevzela Poštna hranilnica, ki je pristala, da da posojilo tem posojilnicam proti zastavi dobroimetja pri Priviležirani agrarni banki in proti zastavi 3% obveznic vsaki zadrugi do polovice zneska, ki za zadruge more zastaviti. Tako pride v slovenske posojilnice nad sto milijonov. — jev. Ker bi to mor-da še ne zadostovalo, da se vzpostavi obtok denarja, je Poštna hranilnica pristala tudi na to, da dovoli še posebno posojilo dravski banovini v znesku 63 milijonov dinarjev. To posojilo je prejela Zadruga zveza v Ljubljani kot največja osrednja organizacija slovenskega združenstva. Začela bo z delnim izplačevanjem vlog včlanjenih zadrug, ki bodo s temi in drugimi sredstvi lahko mnogo več izplačevale svojim vlagateljem kot prej. Zamrznjene vloge se bodo torej odtajale, obtok denarja bo kmalu obnovljen. Seveda je to treba izvesti postopno, da se ne dogode razočaranja. Val nezaupanja, ki je trajal šest let, je treba zlomiti, da ne napravi nove škode kmetu in njegovim posojilnicam. Poleg obnove likvidnosti bo treba misliti tudi na obnovo posojilnodajalne naloge naših zadrug. Da se to more izvršiti, mora ves kmečki denar v kmečke zavode. Naj pride sedaj do resnične veljave beseda: Kmečki denar v kmečke posojilnice!

nje družine mora skrbeti žena z družino. Te dni je prišla v kuhinjo štiriletna Veseličeva hčerkica in je prevnila lonec vrele vode. Krop je polil zraven stoječo enoletno sestrico Tončko tako hudo, da je umrla v bolnišnici radi prehudih opeklin.

Delavec ponesrečil. Na Leopolda Repatiča, 32 letnega delavca pri Sv. Lovrencu na Pohorju, so se podrli hlodi in so ga tako hudo poškodovali, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Iz šale smrtna nesreča. V Pernatovo krčmo v Zg. Bistrici sta prišla 65 letni posestnik Ferdinand Borko iz Zg. Bistrice in 29 letni tovarniški delavec Rihard Vodusek iz Kostanjevice. Oba sta ga že imela pod kapo in sta se začela metati. Borko je položil trikrat na hrbet 30 let mlajšega nasprotnika. Četrtrič pa je dobil Vodusek Borka podse. Prijel je starejšega možakarja za prsa ter pas, ga dvignil od tal in ga spustil, da je Borko udaril ob pod in cbležal. Priskočili so drugi in dvignili Borka, ga posadili na stol in prislonili ob mizo. Pustili so ga kak dve uri mirno sedeti v nezavesti pri mizi, nato so ga pa prenesli v stanovanje njegovega sina Franca, kjer je izdihnil. Truplo je bilo sodno razteleseno.

Veter podr skladišče za seno in kozolec. Silovit veter je podr na Pragerskem skladišče za seno, ki je last opekarne Stein-

klauber in znaša škoda 31.000 din. — Na Vrhlogi pri Slov. Bistrici je podr vihar posestniku Juriju Mlakarju nov in 20.000 dinarjev vreden kozolec.

Smrtna nesreča pri vožnji. 1. februarja je v Lepi njivi pri Mozirju smrtno ponesrečil pri vožnji drv posestnik Jože Urbanc. Šel je v gozd po drva in nesreča je hotela, da se je voz prevrnil nanj in mu — kakor domnevajo — zlomil tilnik. Našli so ga mrtvega.

Na žagi hudo poškodovan. Na žagi na Polzeli je zagrabila cirkularka 23 letnega delavca Rudolfa Dobnik in mu prerezala levo ramo do kosti in razmesarila tilnik. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Pet nesreč v enem tednu. Iz Dola pri Hrastniku poročajo: Pretekli teden se je v našem okraju zgodilo kar pet nesreč. V torek zvečer sta se vračala s sejma v Radečah mesarja Štravs Jožef iz Dola in Senica Karel iz Hrastnika domov. Na križišču ceste Hrastnik—Dol se je nenadoma prevrnil voz radi tega, ker je konj zavozil preveč na mejo, v potok. Pri padcu je dobil Štravs Jožef hujše poškodbe na glavi, Senica pa manjše na nogi. — V sredo dopoldne je pri sekanju drv v gozdu zlomilo nogo posestniku Zupan Francu iz Marnege. — Istega dne popoldne je na enak način zlomilo nogo in roko v rami posestnikovemu sinu Jakl Maksu iz Turja. — Podobna nesreča se je zgodila v petek v Kupči vasi posestniku Golouh Antonu, ki je dobil poškodbe na glavi. — V četrtek je udaril konj mesarja Ribnikarja Franca iz Hrastnika v prsa tako močno, da je moral v bolnišnico.

Trikrat pogorelec. Čušu Martinu v Andrancih pri Sv. Antonu v Slov. goricah je vpepelil ogenj pred kratkim nanovo sezidano gospodarsko poslopje. Vsi so prepričani, da gre za požig. Imenovani posestnik je v kratkem času trikrat pogorel.

Novo gospodarsko poslopje pogorelo. V noči krog desetih je uničil ogenj v Moščajncih pod Ptujem novo in 30.000 din vredno gospodarsko poslopje posestniku Tomažu Vaupotiču. Gasilci so preprečili, da ni zajel ogenj še hiše.

Najprej podlegel kapi sin, nato mu je sledila v smrt še mati. V tovarni »Šešir« v Škofji Loki je zadela kap delavca Janeza Lavrinca, ki je bil koj mrtev. Lavrinca so prepeljali na njegov dom v Puštal, kjer je umirala njegova 82 letna mati Marija. Ko je ležal sin Janez na mrtvaškem odru, se mu je pridružila še mati.

Če zaspi voznik na vozu. Karel Trebec, posestnik iz Kamniške Poljane, se je vračal v noči s praznim vozom proti domu. Med vožnjo je zaspal vsled utrujenosti in konja sta zapeljala na železniški prelaz v Slapnici med postajama Jevnica in Laze na Kranjskem. V trenutku, ko je bil voz na tračnicah, je pripeljal tovorni vlak, ki je zagrabil konja ter voz in je vlekel vse skupaj nekaj časa s seboj, nato pa odvrigel v jarek. En konj je obležal koj mrtev, drugi je dobil take poškodbe, da mu ni rešitve, voz je popolnoma razbit, po srečnem naključju pa je speči voznik Trebec dobil pri padcu le manjše poškodbe.

Voz sena se prevrnil na posestnikovega sina. V Podjelah pri Radovljici na Gorenjskem je peljal voz krme posestnikov sin Smukovec. Voz se je prevrnil na Smukovca, ki je bil s hudimi notranjimi poškodbami prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

Huda nesreča delavca. Turk Franc, delavec iz Kranjske vasi pri Gomilskem, je bil zaposlen pri napeljavi žic na daljnovodu Kranjskih deželnih elektrarn. Padla je nanj teža žica z izolatorjem vred in je dobil hude poškodbe na glavi in prsih. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Pri padcu po stopnicah si zlomila nogo. Marija Pajnič iz Ravbarjeve ulice v Ljubljani je padla tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila nogo.

Starejša ženska utonila. V Cerknici je utonila 60 letna Antonija Donat, vdova, katera je živela pri svojih sorodnikih po moževi smrti in rada obiskovala bolnike ter jim stregla. Dobra ženska je zašla v temi v cerkniški potok nad Šerkovo žago in so jo našli drugo jutro utopljeno v komaj 40 cm globoki vodi.

Požar povzročil 200.000 din škode. V nedeljo predpoldne je nenadoma izbruhnil v Soteski pri Bohinjski Beli na novi žagi šumske uprave, ki jo ima v najemu g. Torkar iz Lesc, požar. Goreti je pričelo v skladišču za žagovino. Zgorela je najbolj moderno urejena žaga v Sloveniji in znaša škoda 200.000 din. Ogenj je najbrž povzročila električna iskra, ki je vžgala žagovino.

Razne novice

Banski svet naše banovine je sklican za 14. februarja ob 10 dopoldne v Ljubljano. Predmet zasedanja je predvsem proračun za leto 1938/39.

Župnija Pišče je razpisana do 12. marca.

Razpis nagrade. Mariborsko mestno poglavstvo razpisuje Slomšekovo nagrado za leto 1938 v znesku 5000 din. Namenjena je neobjavljenemu leposlovnemu delu, in sicer prvenstveno pripovednemu, ki naj upodablja dobo prevrata ali narodnih bojev na štajerskem ali Koroškem. Delo je treba predložiti do 30. septembra 1938 predsedniku mestne občine tako, da je pisatelj označen z geslom, njegov naslov pa priložen v zaprti kuverti. Po možnosti naj se vloži delo na-

pisano s strojem in v treh izvodih. Nagrajeno delo je pripravljeno odkupiti in založiti Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, da ga izda za 20 letnico našega osvobojenja.

Enodnevni tečaj o trsnih rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v ponedeljek 14. februarja in v ponedeljek 21. februarja, obakrat od 8 do 12 in od 14 do 18. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in se zanimanci lahko udeležijo enega ali drugega.

Zadružni enodnevni tečaj v Ptuj. Okrajni kmetijski odbor v Ptuj priredi enodnevni zadružni tečaj v Ptuj v zgornji dvorani Narodnega doma v nedeljo 27. februarja. V ptujskem okraju je kmečko zadružništvo slabo razvito, da si ravno ga ta okraj še najbolj potrebuje. Zato je tečaj velikega pomena za kmeta. Vstop bo prost. Vabimo!

Obrtniška razstava v Berlinu. Od 28. maja do 28. junija bo v Berlinu mednarodna obrtniška razstava, na katero so prireditelji povabili tudi obrtništvo Jugoslavije. Razstavljeni predmeti bodo razdeljeni v tri skupine: 1. Zgodovinsko-kulturni predmeti (obrnitiške diplome, dragoceni umetni izdelki, iznajdbe), 2. novodobni izdelki rokodelstva, 3. obrtniški tisk. Posebnost bodo tvorile delavnice, kjer bodo delali obrtniki posameznih držav karakteristična dela za dotično deželo. Vsi predmeti se bodo tudi prodajali. Stroške nosijo prireditelji, kateri tudi skrbijo za odpremo predmetov ter za prehrano in stanovanje obrtnikov, ki bodo delali po delavnicah. Slovensko obrtništvo opozarjamo, da se za prireditelje zanima. Vse podrobnejše podatke dobe zanimanci pri zavodu za pospeševanje obrti, Zbornica TOI v Ljubljani.

*

DELOVANJE PODRUŽNICE ZAKŠ MARIBOR

Ob priliki občnega zbora podružnice Zveze absolventov kmetijskih šol Maribor dne 30. januarja je tajnik organizacije orisal delo društva v minulemu letu. Ker je delo in zahteve organizacije jako zanimivo, ga objavljamo v izviru.

Društvo je rešilo v minulemu poslovnem letu 269 dopisov, priredilo dve veliki zborovanji ter imelo 12 rednih odborovih sej. Na zborovanjih je društvo zahtevalo: 1. Absolventom se naj

prizna uradniški položaj. 2. Pri občinah se naj nastavijo absolventje kot kmetijski referenti. 3. Absolventi naj vodijo kmetijsko-nadaljevalne šole. 4. V kmetijski stroki naj se nastavijo namesto tujcev domači absolventi. 5. Absolventje naj dobe dva delegata v kmetijski zbornici.

Ob priliki občnega zbora so bili od strani članov organizacije stavljeni jako zanimivi predlogi, katere bomo še objavili.

Obžalovanja vredni slučaj

Zabodljaj v stegno. Pred neko gostilno v Studencih pri Mariboru na Aleksandrovi cesti je dobil od neznanca zabodljaj v stegno Alojz Kuljat, 28 letni kamnosek iz Zg. Radvanja. Zabodeni se je onesvestil na gostilniških stopnicah in ga je prepeljal reševalni oddelek v bolnišnico.

Smrtna žrtev pretepa v pijanosti. V neki krčmi v Slivnici pri Mariboru je došlo med pijanimi fanti do prepira in pretepa. Navzoč je bil tudi 28 letni progovni delavec Jernej Dolenc. V splošnem dirindaju je zabodel eden od pretepačev Dolenca v ramo. Zabodenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, a mu niso mogli več pomagati.

Podlegel obstrelu. Med plesno prireditvijo v Negovi je bil obstreljen od dninaria Rudolfa Kovačič 23 letni posestnikov sin Franc Breznik. Obstreljenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodb.

Posrečene tatvine nesrečen konec. Dne 1. februarja zvečer je bilo ukradeno kolo pred ključavničarsko delavnico A. Jurjaševiča v Središču. Kolo je bilo last Slavka Kerenčiča, ki je tatvino takoj opazil in prijavil orožnikom. Čez kaki dve uri je bil tat Vinko Žnidarič, brezposelni delavec iz sosedne vasi Trnovec v Savski banovini, že v rokah pravice. Pomočnik Jurjaševiča je slučajno naletel nanj na Preseki, spoznal vajenčevo kolo in ga hotel neznanцу vzeti. Vnela se je huda borba, v kateri bi pomočnik podlegel, ako ne bi slučajno prišel neki mož na pomoč. Obema se je po-

Občutljivost človeškega nosa

Napačno je naziranje, da ima človek slab nos. Nekateri živali morejo sicer zavohati vonje, ki jih mi ne občutimo, toda kako občutljiv je navzlic vsemu naš vonj, nam pokažejo sledeče številke, ki navajajo v milijotinkah grama količine dišav, ki jih more naš nos še občutiti: jodiform 1,027, moškat 0,5, oranžno in rožno olje 0,5, amonijak 0,003, olje poprove mete 0,005. Ker je jonon bistvena dišava vijolic, zadostuje torej en sam gram, da napravimo iz njega več tisoč litrov najfinejše vijolične dišave. Žveplovi vodiki začutimo, če ga je samo 10 milijotink grama pomešanega v litru zraka, merkaptana pa, ki ga kemiki označujejo

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklega in sedanjega časa

Z bliskavico se je razneslo po Rošnji, da je spravil na dan šintarski obisk ravno ono, o čemur je že dolgo šušljalo ter govorilo vse po Dravskem polju, da si je opomogel kočar Gašper Potočnik s »fovš« denarjem.

Soseska je uživala, ko je pasla oči na pogledu vklenjenih dveh Potočnikov, katera so odgnali orožniki v zapore mariborskega sodišča. Stari in mladi Potočnik sta bila v roki pravice bridko objokovana le od domačih, ki se niti prav zavedali niso, kaj sta zagrešila, da sta zaslužila verige in spremstvo nasajenih bajonetov.

Usoda razkrinkanih

Rošnjani niso imeli niti trohice pomilovanja z aretacijo Potočnikov. Moški in ženski spol jima je privoščil udarec usode, in sicer radi tega, ker sta ponarejala denar samo zase in ni bil niti eden od sovaščanov deležen obogatitja na hitro roko. Vse se je hudovalo, zakaj sta skrivala denarni papir v škrinji, mesto da bi ga bila razdelila po vasi. Ako bi

ne bila skoparila z desetaki in petdesetaki, bi ne bili odkrili žandarji ničesar in vsa vas bi že stala trdno na nogah. Skopuha sigurno enkrat doleti zaslužena kazen in tako je bilo s starim Gašperjem, ki je že ponosno preziral imovite posestnike.

Prvotno so bili vsi prepričani, da je hodil delat denar k Potočnikovim na skrivaj v noči haloški slikar. Da bi se bil kateri kočarskih Potočnikov izbrihtal v ponarejevalca, ni mogel verjeti nikdo!

Orožniki so bili na Potočnikovini malodane dnevi obiskovalci. Bogznaj kolikokrat so pretaknili ono čumnato, iztiskali razna priznanja iz ostalih članov družine ter vpraševali staro in mlado po Rošnji in daleč na krog po Dravskem polju o Hvalecu ter starem in mlademu Potočniku. Celo na hrvaško stran se je razpotegnila preiskava, a je ostala povsem brezuspešna. Od Hrvatov ni maral biti nikdo oškodovan od štajerskega ponarejenega denarja.

Preiskava je bila primeroma kmalu zaključena. Šlo je le za tri obdolžence in krivce, ki niso tajili in povrh je še bil v rokah oblasti ves ponarejevalni material.

Porotna obravnava je bila razpisana v Celju. Maribor tedaj še ni bil sedež sodnega okrožja. Ob-

srečilo postopača obvladati; ker pa ni hotel iti v Središče, so ga morali slovesno na vozu pripeljati na orožniško postajo.

Štirje vlomi v eni noči. V noči na 4. februar so bile izvršene v Poljčanah kar štiri vlomilske tatvine. Vlomilci so se spravili nad poljčanske gostilne in je bilo vrsto najprej v gostilniške prostore hotela Mahorič. Uzmovič je odnesel 280 din gotovine in za 200 din cigaret. Nato je obiskal hotel Bauman, kjer si je prilastil 250 din in za 200 din tobačnih izdelkov. Ne da bi ga kdo oviral, je vdrl vlomilec v krčmo Cvenk in v mesnico mesarja Šumerja. Cvenku je izmaknil 200 din, iz mesnice pa samo 5 kg mesa.

Napaden pismonoša. Pismonoša pomožne pošte pri Sv. Gregorju na Kranjskem je nesel v nahrbtniku pošto iz Ortneka. Blizu vasi Hudi konec mu je iztrgal neznanec nahrbtnik, v katerem je bila pošta torba, in zginil v gozd. Orožniki iz Velikih Lašč in Sodražice so se podali na zasledovanje zločinca, a so našli samo razrezano poštno torbo v nekem jarku. Tolovaj je ukradel torbe denarne nakaznice in priporočena pisma, druge pošte pa se ni dotaknil.

Izpred sodišča

Za uboj pet let težke ječe. Pred mari-borskim kazenskim senatom se je zagovarjal 5. februarja 37 letni delavec Ferdinand Vetrih iz Brezna ob Dravi. Imenovani je ubil 19. novembra svojega svaka in posestnik Karla Rozmana iz Brezna. Oba sta se sprla. V prepiru je Vetrih udaril Rozmana z železnim drogom večkrat po glavi in ga ubil. Obtoženi je priznal dejanje in je bil obsojen na pet let težke ječe.

Za požig 15 mesecev zapora. Franc Zorc, 46 letni posestnik iz Selc, je prišel radi pijančevanja pod kuratelo. Upravo posesti je prevzela njegova žena. Zorc je iz maščevanja 23. novembra zanetil ogenj v gospodarskem poslopju, ki se je razširil tudi na hišo. Pri obravnavi v Mariboru 5. fe-

bruarja je obtoženi tajil krivdo, a je bil obsojen na 15 mesecev strogega zapora.

Morilca obsodili na 18 let. Lani 14. novembra je prizadjal Franc Zalokar, 30 letni hlapec iz Košnice pri Prevorju, svoji gospodinjji Vertovšekovi v Kozjem devet zabodljajev. Zabodena se je zgrudila nezavestna in izkravala. Hlapec je vzel dva bankovca po 500 din in pobegnil proti Lesičnem. Prijela sta ga na pobegu Miha Jazbinšek in orožnik Ilija Trlin. Zalokar je celo Jazbinška oklal. Morilcu so prisodili v Celju 3. februarja 18 let ječe.

Gospodar in hlapec obsojena radi uboja. Letos 2. januarja je prišel v krčmo posestnika Franca Kostajnskega v Podsredi, ko je gospodar že ležal, Viljem Vrhovnik. Kostajnskegov hlapec Ivan Stiplovšek je postregel Vrhovniku z vinom in cigaretami. Hlapec je skočil v kuhinjo po vžgalice in ko se je vrnil, je opazil, da je gost na odhodu. Hitro je zbudil gospodarja in mu je povedal, da so zginile z Vrhovnikom njegove hlače. Gospodar in hlapec sta jo ubrala za nepoštenim gostom, katerega sta dohitela pri Vukovem kozolcu. Odvzela sta mu ukradene hlače, v katerih je bilo baje 400 din in žepni nož. Nato sta Vrhovnika pretepala do nezvesti in sta ga zavlekla v listnjak Vukovega kozolca, kjer so ga našli ljudje drugo jutro vsega zmraženega in še vedno v globoki nezvesti. Pretepeni je drugi dan podlegel poškodbam. Gospodar in hlapec sta bila te dni obsojena v Celju vsak na dve leti ječe radi uboja.

Slovenska Krajina

Sobota. Naše Prosvedno društvo je začelo v novem letu s tako zvanim: »prosvednimi uramim«. Vsak mesec bo imelo za vse članstvo in tudi za druge ljudi predavanja. Prva prosvedna ura se je vršila 23. januarja v prosvedni dvorani s predavanjem: Naši izseljenci v preteklosti in v novem letu. Predavanja se je udeležilo precej članstva in je bilo res koristno in potrebno za vse naše ljudi, ki se selijo poleti. Naprošamo tem

potom vsa naša prosvedna društva, da prirejajo taka predavanja vsaj enkrat na mesec. Glede načina in sporeda se lahko obračajo po nasvet in pomoč na Prosvedno društvo v Soboti.

Sobota. Tudi naša Krajina je opazovala zanimivi severni sij na večer 24. januarja. Po vsej Krajini so ljudje gledali ta redek nebesni pojav in v prvem hipu ugibali vse mogoče. Velika vojna se nam obeta, nebo se je odprlo, velike kazni napoveduje Bog itd. O tem so se menili ljudje tisto noč. Še komunisti so hoteli speljati ta naravni pojav v svojo agitacijo. Takole so sklepali: Rusija je poslala rdeče nebo, znamenje zma-ge komunizma v Evropi. Zadosti satansko in obenem naivno mišljenje ljudi, ki so izgubili vero in s tem smisel za vse čudovite pojave in ureditev stvarstva od Boga. Sedaj pa že vsi vemo, kaj je bilo: izreden nebesni pojav, severni sij, ki je segal od severa pa vse do nas.

Sobota. V sredo, dne 3. februarja je bila na borzi dela seja Rafaelove družbe in v cerkvi sv. maša za izseljence v Franciji. Naš domačin g. Camplin Ivan odide 13. februarja pastirovat med naše izseljence v Francijo, tako se bo izpolnila želja naših sezoncev. Bog ga spremljaj! Rafaelovi družbi pa iskrena zahvala, posebno njemu predsedniku!

Bakovec. Tukajšnji učitelj Horvat Janko vodi gospodarsko nadaljevalno šolo za našo vas. Udeležuje se tega pouka nad 30 fantov in kmečkih mož. Prav vestno sledijo predavanjem in debati. Zelo potrebna je taka šola za naše ljudi in želimo, da bi se vsako leto vršila.

Rakičan. Tu smo ustanovili Prosvedno društvo. Vpisalo se je nad 30 članov in članic. Društvu želimo veliko uspeha in procvita za naše ljudi v bližini Soboti. Občnega zbora se je udeležil iz Soboti predsednik soboškega društva.

Sv. Sebeščan. V ponedeljek, dne 31. januarja okrog 12. ure je nastal ogenj pri Grajovih. Otroci so bili sami doma in so skoraj sigurno tudi ti povzročili to veliko nesrečo za enega izmed največjih revežev v župniji. V eni uri mu je bilo uničeno vse. Dobri ljudje so mu pomagali, da se bo te dni lahko vselil pod lastno streho. Pred tremi leti mu je zavarovalna doba potekla in je ni obnovil, ker ni mogel plačevati premije. — Ob tej priliki zopet obsojamo postopanje naše ob-

dolžence so odgnali k porotnemu zasedanju v Celje, kamor so morale tudi številne priče.

Vloga glavnega krivca v obtožnici je bila prisojena Andreju Hvalecu iz Leskovca. Za njim je bil največ kriv stari Potočnik, ker mu je bil preizkušeni ponarejevalec dobro došel. Mladoletni Jože Potočnik je bil le zapeljanec in zelo nadarjeno orodje v rokah obeh glavnih obdolžencev.

Po obtožnici se je ravnala ter glasila tudi obsodba. Hvalec je bil obsojen na 15 let, Gašper Potočnik na sedem let in sin Jože radi mladoletnosti na pet let.

Dva tabora

Kakor hitro je bila razglašena obsodba in so odvedli pazniki obsojeno trojico, so že bile številne priče razdeljene na dva tabora. Eni so obsojenim še vedno privoščili kazni. Bili so odločnega mnenja, da je prav tako, če je iztrebljeno iz sredine poštenih ljudi gnezdo ponarejevalskih sleparjev. Drugi so se pa začeli zavzemati za ponarejevalsko družbo, ki ni oškodovala niti enega kmečkega človeka in je pomagala le sebi iz bajtarske revščine. Ako bi bil Potočnik enkrat obogatel, bi imeli tudi njegovi sovaščani marsikaj od njegovega premoženja. Hvalec je

vedar izdeloval tudi drugim siromakom denar, zakaj bi ga ne bil s časom Potočnik, saj je bil na glasu kot človek izredno dobrega srca, miren in vsakemu uslužen sosed.

Povrh je treba pomisliti še to, da znajo delati denar samo na Dunaju. In to cesarsko ter dunajsko umetnost je zadel priprost ter nešolan kmet. Ali ne kaže to dejstvo na izredno nadarjenost in spretnost, pred katerima je treba dvigniti klobuk?!

Čim bolj so reševali poljanci razloge za in proti ponarejevalcem, tem bolj je kopnela krivda in sta se vzbujala navdušenje ter ponos, da so se dobili na Dravskem polju ljudje, kateri so bili za las kos cesarjevim izdelovalcem denarja.

Komaj je minulo nekaj mesecev po obsodbi, je že prešel tabor ponarejevalskih nasprotnikov k onim, kateri so občudovali zaprto trojico, želeč ji od srca, da prestane kazni, se vrne med nje in bolj previdno nadaljuje, kar je že bila začela in v čemer se je izkazala.

Za slučaj, da bi bili poljanci še enkrat pozvani za pričevanje v ponarejevalski obravnavi, bi skušal vsak oprati obtožence in ne nasprotno, kakor so to žalibog zagrešili nekateri iz gole zavisti.

(Dalje sledi)

za višek vsega smradu, štiri milijotinke grama. Trditev, da bi za nekatere dišave zadostovalo že nekoliko gramov, da bi jih čutili vsi ljudje na zemlji, ni torej nič pretirana.

Salomonsko sodbo je izrekel predsednik nove romunske vlade Goga glede izhajanja judovskih listov, zaradi česar je pri njem posredovalo odposlanstvo judovske stranke. Goga je dejal, da listi lahko izhajajo, toda tiskani morajo biti v judovskem, t. j. pravi v hebrejskem jeziku, ne v romunščini, in pa pod pogojem, da se ne bodo mešali v romunske notranje zadeve.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

činske uprave, ki na večkratno prošnjo naših gasilcev ni dovolila, da bi se brizgalna spravila na breg blizu cerkve, kjer je več gasilcev, katerim bi bila brizgalna vedno pri roki. Zdaj se je zopet pokazalo, da bi Grajovi družini lahko rešili hišo, če ne bi bila brizgalna v dolini na samem in so jo gasilci težko spravili na breg, oziroma šele takrat, ko je bilo prepozno. Če bi bila brizgalna na bregu, bi bila hiša gotovo rešena. Tako postopanje ni človekoljubno in sploh krščansko ni. Naši katoliški gasilci nič ne vprašajo, kake vere je človek, pri katerem gori, ampak vsakemu enako pomagajo. Veselilo bi nas, če bi tudi luteranski fantje, oziroma možje pristopili h gasilski četi.

Sv. Sebeščan. Neki gospodje začenjajo polemiko. Ljudstvo naj sodi, kateri ima več verske gorečnosti in bolj nemirno kri. Versko je na vsak način bolj goreč tisti, katerega ljudje vidijo tudi pri obhajilni mizi. Naša notica je imela uspeh. Če ni bilo res, kar smo napisali, pa dokažite. Če stopiš mački na rep, zacvili. Vsi seveda niso prizadeti in neprizadeti se naj ne razburjajo. Kdo ima več masla na glavi, pa bi morda vedele povedati oblasti ali pa tudi naši ljudje. Amen.

Sezonski delavci. Kaj vse čaka naše delavce v Nemčiji in Franciji, vidkate iz sledeče statistike: Od en tisoč naših delavcev jih v tujini umre dva, težko se jih ponesreči pet, duševno zbolí (znori) pet, radi bolezni v bolnico odidejo trije od sto in od sto naših delavcev si nakoplje trajno bolezen okrog 25. Vse to vemo, pa ljudje — tudi nepotrebni — vseeno silijo v svet.

Naši palerje. Tudi na državno veleposestvo Belje bo šlo nad tisoč delavcev, ki jih vodi osem palerjev. Ti palerje bi morali biti naši najboljši ljudje. Kajti izkušnje učijo, da delavstvo živi tako, kakor jih vodijo palerje. Pri izbiri teh bi morali imeti Prekmurci več pravic. Na ministrstvu financ bo treba prositi, da se naj sprejema res same izvrstne palerje, versko in moralno neoporečne. Smo imeli, hvala Bogu, večino palerjev res vzornih, a o vseh tega ne moremo trditi. Slabi naj se izločijo, saj imamo dosti sposobnih poštenih ljudi. Naj se ne bi dajala ta čast in služba tudi takim, ki nikakor niso potrebni tega zaslužka, ker imajo doma velika posestva, preveč dela in jela. — Prosimo Rafaelo Družbo, da naj ne pozabi tudi na duhovnika za Belje. Direkcijo bo treba prositi za brezplačno stanovanje in hrano vsaj za en mesec, da ne bi denarna plat preprečila pastoracije med temi najbolj potrebnimi. Obenem se naj prosi finančnega ministra, da dá nalog direkciji, da se bodo posvečevale nedelje in prazniki. Pogodbe so se v preteklem letu kršile. Pravijo namreč, da so zelo nujna dela morali opravljati tudi na praznike. Upravniki to točko izrabljajo. Delavci so morali n. pr. redčiti v nedeljo koruzo in drugo, kar vsak otrok ve, da ni tako strašno nujno delo.

Naši rajni

Fram. Januarja so umrli: Krištof Marja, delavka, stara 78 let, ki si je vse življenje s trdim delom služila vsakdanji kruh. Kmalu ji je sledila vdova Lah Antonija, stara 75 let, verna in skrbna mati devetim otrokom, in Cecilija Capl, vneta obiskovalka naše cerkve, ki se je pa pred leti izselila na Sp. Polskavo in tam pri sorodnikih umrla. — Naj počivajo v miru!

Središče ob Dravi. Umrli je v 80. letu starosti Catorič Doroteja, Marijina družbenica in članica III. reda. S svojim 33 letnim zvestim služ-

bovanjem pri industrijalcu J. Zadravcu je doselila med farani spoštovanje in ugled, kar je dokazoval lep pogreb. Naj počiva v miru!

Studenice pri Poljčanah. Tu je umrl Tancer Pavel v 90. letu starosti, najstarejši faran. Bil je vrl katoliški mož. Naj počiva v miru — žalujemo naše sožalje!

Sv. Jernej nad Ločami. V visoki častitljivi starosti je umrl dne 2. februarja tukaj izredni mož, najstarejši faran župnije Sv. Jernej nad Ločami, g. Simon Koropec iz odlične slovenske rodbine Koropcev. — Zanimivo je, da je rajni Simon v svojem življenju dvakrat obhajal srebrno poroko. Bil je namreč dvakrat poročen in je živel s prvo ženo v srečnem zakonu 27 let, a z drugo 26 let. S prvo ženo je imel 15 otrok, in sicer tri fante in 12 deklet, od katerih živi še en fant in šest hčera. S prvo ženo je živel kot gostilničar in posestnik v Poljčanah, a z drugo je srečno gospodaril na Petelinjeku pri Sv. Jerneju. Iz drugega zakona ni bilo otrok. Pred desetimi tedni mu je umrla druga žena, a prva pred 30 leti. Stari Koropec je bil čvrsta slovenska korenina in je bil daleč naokoli visoko spoštovana osebnost. Pogreb je bil veličasten in se ga je udeležilo izredno mnogo občinstva od blizu in daleč. Mož, ki je naš list stalno čital in naročeval, naj počiva v miru! Spoštovani Koropčevi obitelji pa naše odkrito sožalje!

Braslovče. V Rakovljah je dne 26. januarja po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala gospa Ana Turnšek, rojena Vodovnik. Rajna je bila res vzor prave krščanske matere in je lepo vzgojila vseh svojih devet otrok, med katerimi je najstarejši sin Jakob padel v svetovni vojni, drugih osem, med njimi šest hčera, pa so tudi vsi preskrbljeni. Sin Franc je organist in občinski delovodja v Stranjah pri Kamniku. Najmlajši sin Ivan si je izvolil najboljši del in je šel v tiho samostansko zatišje samostana čč. patrov cistercijanov v Stični, kjer je sedaj kot brat Blaž. Predstojništvo samostana je poslalo mesto njega preč. g. p. Cirila Petelina, ki je vodil pogreb. Bog ji bodi plačnik za vsa njena do-

bra dela! Žalujemo soprogu in otrokom pa naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. V Franciji je 30. januarja nenadoma umrl rudar Černoša Janez, star 50 let, doma iz Cerovca, p. d. Medved. Zapušča 40 letno vdovo in štiri nepreskrbljene otroke. Šel je v tujino za kruhom pred osmimi leti. Ravno kar se je pripravljala na povratek v svojo domovino, ko ga je zajela nenadoma smrt. Njegovi domači so ga dan za dnem pričakovali, a namesto njega so prejeli prese-netljivo novico. Naj počiva v miru in naj mu bo tuja zemlja lahka — njegovim domačim pa naše sožalje!

Olimje pri Podčetrtku. Milo so zadoneli olimski zvonovi 23. januarja in naznanili tužno vest, da je lepo previden s sv. zakramenti umrl posestnik Grobelšek Franc, bivši cerkveni ključar župne cerkve v Olimju, katerega je Bog rešil dolge in hude bolezni nade in ga poklical na večno plačilo v 79. letu življenja. Bil je globokoveren krščanski mož in skrben gospodar. V njegovo hišo je zahajal »Slov. gospodar« mnogo let, katerega je vsikdar z veseljem prečital. Žena, s katero je živel v lepi zastopnosti, mu je umrla pred štirimi leti. Dasi vdovec brez svojih ljudi, je bil lepo oskrbovan v bolnici. Imel je tudi lep pogreb, katerega je vodil g. župnik ob obilni udeležbi ljudi. Cerkveni moški pevski zbor mu je zapel na domu in ob grobu v slovo. — Naj počiva v miru!

Buče. 31. januarja je umrl v starosti 72 let ugledni posestnik Vah Miha. Bil je dolgo let občinski odbornik, član načelstva posojilnice v Bučah od njene ustanovitve leta 1910. Njegov pogreb je pokazal, kako je bil spoštovan. Naj počiva v miru! Blagi ženi in ostalim sorodnikom naše sožalje!

Zdole. Umrli je Rozika Pleterski iz Pletan v starosti 26 let. Umorila jo je jetika. Ležala je samo 14 dni. Poslovinne besede ob grobu ji je izrekel domači g. župnik, cerkveni pevski zbor ji je pa pel žalostinke. Draga Rozika, počivaj v miru!

Društvene vesti

PROSLAVA 16LETNICE PAPEŽEVEGA KRONANJA V MARIBORU

se bo vršila v nedeljo 13. februarja s sledečim sporedom:

Ob 9.15 se zberejo zastopstva cerkvenih in katoliških organizacij z zastavami pred škofijskim domom.

Ob 9.30 slovesen vhod prevzv. g. škofa v stolno in mestno župno cerkev v spremstvu duhovnikov in zastopstev.

Slovesni cerkveni govor in pontifikalna sveta maša kot prošnja in zahvala za pontifikat papeža Pija XI.

Po sv. maši zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo«.

Po slovesnosti v cerkvi sledi ob 11.45 v veliki dvorani »Uniona« svečana matineja ali zunanja papeževa proslava s sporedom: pesem moškega zbora, govor g. dr. Josipa Leskovarja, deklamacija, nato še ena pesem moškega zbora, zaključna beseda in papeška himna.

Pričakovati je, da bo ob tej manifestaciji mariborsko prebivalstvo napolnilo dvorano.

★

Maribor. Ljudski oder v Mariboru pripravlja za v soboto 19. februarja zvečer in v nedeljo 20. februarja popoldne popolnoma novo ljudsko igro »Krucik«, ki jo je napisal prleški rojak g. Anton Brumen. Svočas je v »Slov. gospodarju« izhajala Golečeva povest »Krucik«, po kateri je igra deloma posneta. Igra je polna duhovitih dramatskih

zapletljajev, zato opozarjamo posebno okoliščane, da si pismeno že vnaprej rezervirajo in zagotovijo vstopnice. Nastopi do 50 ljudi, in to kmetje, Kruci in cigani.

Sv. Križ nad Mariborom. Kmečko bralno društvo uprizori v nedeljo, dne 13. februarja popoldne ob treh Finžgarjevo dramo iz kmečkega življenja »Veriga«.

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo 13. februarja bo po večernicah farni sestanek fantov in mož v samostanski šoli. Predavanje: Farna skupnost.

Sv. Ana v Slov. goricah. Fantovski odsek priredi v nedeljo, dne 13. februarja tega leta v Katoliškem prosvetnem domu kmečko komedijo »Pogodba« v treh dejanjih. Pridite vsi v nedeljo v Društveni dom, da sklenemo pogodbo o kopanju zlatega zaklada tako, da se vrnemo srečni in bogati na svoje domove! Vabi odbor.

Jarenina. Res, lepo je bilo pri nas v nedeljo. Proslavljali smo 40 letnico, kar je naš g. kanonik Jožef Čížek prišel k nam za župnika. Igrali smo veličastno božično Gregorinovo igrano »Kralj z neba«. Po drugem dejanju so se vsi igralci, 40 po številu, zbrali na odru. Zastor se je dvignil in na veliko začudenje g. kanonika je začel govoriti domači g. kaplan, ki se je v imenu faranov zahvalil za vse dobrote, ki jih je njim skazal, ter izrazil željo, naj bi bilo g. kanoniku še vnaprej tako prijetno v Jarenini, kakor mu je bilo 40 let, da bo enkrat mogel reči: Jarenina, dobra si mi bila in srečen sem bil v tebi! Po go-

Josip Cizek, častni kanonik in dekan, je že 40 let župnik v Jarenini.

voru g. kaplana je troje otrok deklamiralo in podalo g. kanoniku šopke. G. kanonik se je zahvalil in rekel, da je res ginjen nad tako nenadno proslavo. Dvorana je bila nabito polna. Ljudstvo je pozdravljalo g. kanonika, in močno vzklikanje je pokazalo, kakšno ljubezen uživa med župljani. Tudi iz Maribora so prišli prijatelji g. kanonika, med njimi msgr prof. Vreže in podžupan Žebot. — G. kanonik! Jarenina je z Vami in za Vami! Vodite nas še dolgo po poti krščanskega življenja!

Sv. Benedikt v Slov. gorica. Naši sosedje Negovci so zadnjo nedeljo v januarju gostovali pri nas z znano šaloigro »Skapinove zvijače«. Benedičani pa nismo zaspani, zato jim vračamo obisk v nedeljo 13. februarja, samo da ne pridemo z godbo na pihala, ker je nimamo, ampak s priljubljeno igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki seže globoko v srce vsakomur, kdor jo vidi.

Negova. Ali ste že videli pretresljivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«? Slišali ste o njej že prav gotovo! Naši sosedje Benedičani so to res lepo igro igrali doma že petkrat, tako zanima in privlači. V nedeljo 13. februarja pa pridejo Benedičani k nam in bodo po večernicah to v srce segajočo igro uprizorili v graščinski dvorani.

Sv. Urban pri Ptuj. Odkar smo otvorili farni dom, je pri nas zelo živahno društveno življenje.

Na dan otvoritve Doma so igrali Finžgarjevo »Novo zapoved«, na novega leta dan »Dubravo« in dne 13. februarja po večernicah pa nam bodo fantje pokazali »Repoštev« za smeh in kratek čas.

Velika Nedelja. Fantovski odsek iz Hajdine pri Ptuj je doma že dvakrat z velikim uspehom nastopil s petdejsko dramo, ki jo je napisal dr. A. Remec, in ki se ji pravi »Zakleti grad«. To veliko igro boste v nedeljo 13. februarja lahko gledali na grajskem odru pri Veliki Nedelji, in to proti običajni vstopnini. Pridite vsi! Začne se ob pol treh.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Bralno društvo vpripori na pustno nedeljo 27. februarja veseloigro »Dva para se ženita«. Prijatelji, pridite!

Ljutomer. Dekleta ljutomerske dekanije so pridno na delu. Na Svečnico popoldne so imele svoj ustanovni občni zbor, na katerem so ustanovile dekliško okrožje. Občnega zbora se je udeležilo šest dekliških krožkov. Dekleta, posnemajte! Novoizvoljenemu odboru obilo blagoslova pri delu! — Dramatski odsek Prosветnega društva pripravlja lepo Vombergarjevo komedijo »Voda« za predpustni čas.

Slov. Bistrica. Prosветno društvo v Slov. Bistrici priredi v nedeljo, dne 13. februarja ob pol 4. uri v Slomškovem farnem domu veseloigro »Micka, premisli si«.

Dopisi

St. Ilj v Slov. gorica. V nedeljo 13. februarja bo v dvorani Slovenskega doma občni zbor JRZ združen s političnim shodom. Govoril bo naš rojak g. Franjo Žebot iz Maribora o zanimivih stvarih glede razvoja naše politike kakor tudi o novih uredbah o vinski trošarini.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo 6. februarja se je pri nas vršilo prav lepo zborovanje JRZ. Obenem se je vršil tudi redni letni občni zbor krajevne organizacije. Zborovanje je vodil zaslužni in splošno priljubljeni g. Frangež. Politično poročilo kakor tudi poročilo o gospodarskem položaju in o raznih dogodkih zadnjega časa izven naše domovine je podal v zelo poljudni obliki in jasni besedi predsednik okrajne organizacije, mariborski podžupan g. Žebot. Zborovanje se je zaključilo z iskrenim pozdravom sedanji vladi, posebej g. dr. Korošcu.

Iz draveke doline. Nedavno sem se vozil z železnico v Dravograd. V istem kupeju sta sedela tudi dva kmeta iz okolice Vuzenice. Razpletel se je med njima govor o slabih časih. Navajala sta

razne vzroke. Eden je vztrajal pri trditvi, da se je narava zaklela zoper nas kmete. Drugi pa je imel več vere ter je zaupal v Boga, da se bo že spet obrnilo na bolje. Od gospodarskega sta kaj kmalu prešla na politično področje. Tam pa se je začelo ostrejšo prerekanje. Eden od njiju se je izdal za tako zvanega svobodomislega in naprednjaka ter je hvalil svoje voditelje, ki so bili na vladi za časa diktature. Drugi pa ga opomni: »Zakaj pa si takrat toliko zahajval čez krizo?« Naprednjak ni vedel odgovora. Ljudje bivše samostojne kmetijske in demokratske stranke ne najdejo tudi besedice priznanja, da so sedanje vsaj delno izboljšanje gospodarskega stanja povzročili pravi voditelji slovenskega naroda, ki so zdaj na vladi.

Sv. Anton na Pohorju. Predpretekli teden smo imeli nenavadne vremenske spremembe: v začetku tedna prav spomladansko toplel veter, proti koncu tedna pa neznanska burja, ki je ustvarjala iz snega prave oblake. Zato so ponekod veliki zameti, a drugod kaže zemlja golo lice, odnosno rjava rebra. Od naše romarske cerkve je lep razgled. Zato ni čuda, da smo imeli v terek

Valter Funk, novi nemški gospodarski minister.

Poljčane. Na Svečnico nas je prosvetno društvo veselo presenetilo z igro »Cvrček za pečjo«. Dasi je igra težka za naš oder, je vendar zadovoljila vse, pa naj bo v režiji ali v izvajanju igralcev. Sploh naše Prosvetno društvo zadnje čase preprostemu človeku vedno več nudi in vsled tega tudi pridobiva. Eden raste, drugi pada.

Na Svečnico je poteklo 180 let, odkar se je rodil v Zgornji šiški pri Ljubljani Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik. Na sliki vidimo pesnika in njegovo rojstno hišo.

General Jordana, podpredsednik in zunanji minister nove Francove vlade v nacionalni španiji.

zvečer čuden prizor na severu, ko se nam je v začetku zdelo, da žari vse nebo na nemški strani v najrazličnejših barvah, ki jih povzroča kak silen požar. Te domneve pa nam je takoj razpršil znani agronom iz Gradca prof. M. Howerck, ki proučuje tukaj gospodarske razmere ter se mimogrede peča tudi z zvezdoslovjem. Mudeč se slučajno pri nas, je izjavil, da ta ne navadna svetloba ni nikak požar, marveč severni sij, ki je redek naraven pojav. In v resnici je bil prizor naravnost čaroben. Silni prameni rdeče luči so švigali po zvezdnatem nebu. Včasih je bil ves hrib Sv. Antona s cerkvijo vred kakor oblit od rdeče luči. — Dopisnik v »Slov. gospodarju« se ni držal pravila: »Ne hvali dneva pred večerom!« Ne le moški, marveč celo ženski brezposejini nas še vedno nadlegujejo ter izsiljujejo dinarje, ki so pri nas tako redki. Le kam je izginil denar? Če kdo shranjuje kovance po 25 par, bo imel sicer nogavice kmalu težkopolne, toda o vrednosti takega skrivanja —? Hm! — Mlajšemu rodu sploh ni mogoče dopovedati, kaj je »zlati denar« ali kaj so »zlatniki«. Morda pa je tudi tako boljše.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. 3. februarja je v krogu svoje družine obhajal 25 letnico poroke cerkveni ključar naše podružnice in posestnik Klasine Ivan. Vrlemu našemu sodelavcu k lepemu jubileju častitamo ter mu želimo še prav mnogo srečnih, zdravih in veselih let med svojimi dragimi!

Polenšak pri Ptuj. V dneh 28. in 29. januarja se je vršil pri nas dvodnevni strokovni kmetijski tečaj, ki ga je priredil okrajni kmetijski odbor. Predavala sta kmetijski in vinarski referent iz Ptuja. Omenjena sta nas domače in prepričevalno vživljala v kmečke težnje in nas s spodbudnimi nauki vodila v lepše in umnejše gospodarstvo, katerega smo Polenšani zelo potrebni. Omeniti pa moramo, da udeležba ni bila taka, kot bi morala biti ob takih prilikah. Manjka nam še kmečke zavesti in naprednosti. Vsi pa, ki smo se tečaja udeležili, nam ni žal teh par uric, ki so nam potrebne, da bi se dvignili iz tega gospodarskega mrtvila. Zelo veliko praktičnih nasvetov nam je podal o travništvu, poljedelstvu, živinoreji in mlekarstvu kmetijski referent Sustič s posebnim ozirom na prepotrebna gnojila in gnojne jame, ki naj bodo temelj umnejšemu in boljšemu kmetovanju. Še več nasvetov o živino- in prašičereji, o boleznih in domačih receptih nam je v lahko umljivi in šaljivi besedi podal iz lastnik izkušenj g. banovinski svetnik Janžekovič, zlasti prvo pomoč pri nesreči živine in njenih povodih.

Središče ob Dravi. Občni zbor Krajevne organizacije JRZ bo v nedeljo 13. februarja.

Središče ob Dravi. Selekcijsko društvo za pincgavsko govedo je imelo na Svečnico redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Članstvo pa je z začudenjem opazilo, da poslovne knjige niso bile zaključene po malomarnosti nekaterih odbornikov, ki niso smatrali za potrebno, da bi se občnega zbora udeležili. Imeli smo tudi predavanje o važnosti živinoreje in kmetijstva. Upamo, da bo na bodočem občnem zboru odbor polnoštevno zastopan, saj so vsa štiri glavna odborniška mesta poverjena očetu in sinu, ki bivata pod isto streho. — V nedeljo 6. februarja se je poročil v središki župni cerkvi dolgoletni in požrtvovalni prosvetni delavec ter cerkveni pevec g. Franc Kovačič iz Obreža s požrtvovalno cerkvenim pevko gđeno Anžonijo Potočnik iz ugledne kršćanske družine. Bog daj srečo!

Sv. Tomaž. Poročil se je tukaj vrl mladenič Dovčar Anton iz žvaba z Vučanec Pepo. Poročil ju je ženinov bratranec g. Klemenc Joško, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah. Bog daj srečo!

Ljutomer. Drugi del sadjarskega in vinarskega tečaja se prične v nedeljo 6. marca ob 14 v

vinogradu in bo trajal še naslednji dan. Nanj opozarjamo že danes.

Ljutomer. V nedeljo 13. februarja bo zlata poroka tukajšnjega pokopiča g. Strakla. Doj Bog zakoncema še mnogo srečnih let!

Podložje pri Majšperku. 24. januarja sta obhajala s svati gostijo Drevenšek Janez iz Zgornjih Pleterij in Vajskop Marija na nevestinem domu, ki je visoko ob cestnem hribu. Bog daj srečo!

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Dopisniku »Domovine« nekoliko odgovora, mnogo ga itak ne zasluži ta kolobocija laži in zavijanja. Lažniva je dopisnikova trditev, da je občina Pragersko s sedežem istotam bila delo ljudske volje. Resnica je namreč, da so odborniki bivših občin Črešnjeveca, Vrhloge in Pretreža ob času, ko je bila na dnevnem redu združitve malih občin v veliko, storili soglasen sklep, da naj oblast združi vse tri imenovane občine, katere tvorijo župnijo Črešnjevec, v eno občino. V primeru, da bi to ne odgovarjalo zakonu, se predlaga še priključitev občine Spodnja Nova vas. Šele tretji predlog je bil tak, da naj se k naši župniji priključi še Pragersko. Ta sklep so sprejeli odborniki, izvoljeni res s pravo svobodno izraženo ljudsko voljo. Da je bila potrebna premestitev sedeža, potrjuje dejstvo, da se je nad 75% volilcev izreklo za njo. Da se je Pragersko priključilo nazaj k Sp. Polskavi, je pa bila želja večine prebivalcev Pragerskega, kateri se zavedajo, in sicer brez zemljemerca, da jim je Sp. Polskava bližja kot Črešnjevec. Saj so nekateri gospodje, med katerimi sedi menda dopisnik »Domovine«, v svoji noblesi izrekli, da v črešnjevsko blato ne gredo. Sedanja vlada, katera upošteva le ljudske želje, je Pragersko priključila tja, kamor je že dolgo prej spadalo. Nekaj novega pa dopisnik pove, ko jadicuje za zopetno premestitev občine na Pragersko, in sicer iz razloga, da se izognemo gospodarskemu polomu. Tako je torej stvar. Sedaj, ko nimate več črešnjevske župnije, vam grozi polom. Zakaj pa toliko hvale o vaših dohodkih? Torej bi mi morali biti molzna krava za vas. Hvala, gospod dopisnik, za odkrito besedo! Sedaj še bolj vemo, zakaj se moramo boriti za samostojno občino. Samoobsebi je umevno, da se je dopisnik obregnil tudi ob naš »Slomškov dom«. Vemo, da mu takšni domovi niso po volji, saj so v njegovih vrstah tudi takšni ljudje, ki pravijo: cerkve in kapele je treba podreti ter material v ceste zvoziti. Naj dopisnik pove, koliko voženj je sam storil, ker mu je tako žal zanje. Dopisnik nam predbaciva, da nismo bili dovolj pridni s kulukom. Naj bo prepričan, da smo kmetje storili, kar je bilo v naši moči. Vprašanje pa je, ali je občinski odbor storil svojo dolžnost. O tej stvari ima ljudstvo pravilno sodbo. Nadalje kritizira sklep okrajnega cestnega

Lord Swinton, angleški letalski minister, vodi znatno ojačenje letalskih sil v Angliji.

NAGRADE NAŠIM DRUŠTVOM,

ki so sodelovala v agitaciji za katoliško časopisje:

Prvo nagrado: knjige v iznosu 3000 din je dobilo Prosvetno društvo Bele vode, p. Šoštanj. Doseglo je najvišji odstotek novega porasta časopisov.

Nagrade po 1000 din (knjige) so dobila sledeča društva: št. Vid pri Planini, št. Jurij ob Taboru, Vransko, Mozirje, Sv. Lovrenc v Slov. goricah.

Nagrade po 500 din (knjige) so dobila sledeča društva: Dramlje, Ljutomer, Spuhlja pri Ptuj, Šmarjeta niže Ptuja, Sv. Peter pri Mariboru, Kebelj pri Oplotnici, Ponikva ob juž. žel., Frankolovo pri Vojniku, Gornja Radgona, Sv. Jurij v Prekmurju.

Tolazilne nagrade po 100 din. Nekatera društva še niso poslala poročil. Mi jih zaradi nestrpnosti ostalih ne moremo več čakati. Zato pa smo zadržali te tolazilne nagrade za čas, da tudi te zamudnike moremo vključiti. Za glavne pa smo morali držati že itak podaljšani rok.

Vsem društvom, ki so sodelovala, bomo pošiljali naše liste od 1. februarja 1938 dalje za leto 1938.

NAGRADE POSAMEZNIKOM

Posamezniki, naročniki naših listov, so nam v decembru pošiljali naslove novih naročnikov, oziroma takih, katerim smo list pošiljali na ogled. Izmed teh sta bili izžrebani sledeči številki:

za nagrado 1000 din (v gotovini) je izžrebana štev. 14.282;

za nagrado v znesku 500 din (v gotovini) pa štev. 4756.

Istočasno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri agitaciji za naše časopise. Nič naj jih ne žalosti, da niso med nagrajenimi. Ne more biti vsako dobro takoj nagrajeno. Tudi to dobro, na videz nenagrajeno, bo nagrajeno z uspehi v kraju samem!

Delo za naše časopise pa seveda ne sme prenehati in se mora vršiti v teku vsega leta. Vse leto bomo v stalnih stikih z našimi prijatelji po vsej deželi.

Uprava listov Tiskarne sv. Cirila.

odborna, češ, da ne daje več podpor za blatne ceste, ampak za zgradbo novih cest. Prav to je naš namen, doseči novo, dobro narejeno cesto. Da je gradba iste zagotovljena s podporo cesnega odbora in banske uprave, vam lahko jamčimo. Da je črešnjevska šola zarimarjena, dopisnik priznava. Pravi: počakali bi. Če bi ostale prejšnje razmere, bi res morali samo čakati, dočakali pa ne bi nič. Pozivu na čavloplačevalce bi radi sledili, vemo pa, da dopisnik »Domovine« sam svojim besedam ne verjame. Ali pred par leti ob priliki diktature JNS niste poznali politike? Kdor ni trobil v vaš rog, je bil proglašen kot protidržaven element. Vaše gospodarstvo je pa temu slično. Malo vredne ugaske na ceste, dober železniški gramoz pa za nasip. To so vaši uspehi! Končno naglasimo, da nismo proti temu, da dobi Pragersko sedež občine. S Sp. Polskavo se dogovorite, morda vam ga odstopijo. Vaš načrt pa, da bi razkosali našo župnijo, se vam ne bo nikdar posrečil. Kakor mi ne mislimo drugim ukazovati, tako tudi mi želimo, da nas drugi pustijo pri miru. Naša občina je občina Črešnjevec in za napredek iste bomo delali združeni pod okriljem naše organizacije JRZ.

Poljčane. Občina javlja: Pridobninske prijave se lahko vlagajo pri občini še do 15. februarja. Kdor želi orehovih sadik, naj jih naroči na občini. Čas je do 15. februarja. V maju bo prire-

dila banska uprava v št. Juriju ob juž. žel. tečaj za travniške pomočnike. Kdor se zanima za tečaj, naj se javi na občini, ki ima prosti dve mesti. Velja pa to za kmečke sinove. Sekanje gozda na golo nad eno tretjino orala se mora prijaviti okrajnemu glavarstvu. Prijave so kolka proste. 9. februarja se bodo pričela regulacijska dela na potoku Ličnici, kar je zelo potrebno in obenem lep dokaz koristne in vsestranske delavnosti g. župana in odbora.

Apače. Koncem januarja je Avstrija ukinila mali obmejni promet. Iz naše države so bili izgnani v Avstrijo avstrijski državljani, ki so tu ob meji poročeni: g. Kern iz Litvercev in oba Fidlerja iz Gornje Radgone. Kmalu nato je Avstrija zopet vzpostavila mali obmejni promet, tako da nam je spet mogoče skozi Avstrijo potovati v Maribor in pogledati v obmejne kraje. —

Pečarovci. Krajevna organizacija JRZ bo imela redni občni zbor 20. februarja ob 11, takoj po službi božji, v gostilni pri g. Zelko Stefanu.

Buče. Lani nam je smrt prizanesla: imeli smo 23 rojstev in 8 smrti, med temi trije otroci. Letos jih je pa že v januarju umrlo sedem. Menda je to posledica vremenske katastrofe, katero vedno bolj občutimo. Bog pomagaj in blaga srca!

Šmarje pri Jelšah. Se že dramimo in se želimo pogostejše oglasiti. Naš Sveti Rok je že tako zaslovel, da bi skoraj lahko v vsaki številki »Slo. gospodarja« poročali o novih obiskovalcih in občudovalcih starinskih kapel, prelepe cerkve in zanimivega razgleda. Kakor smo ponosni nanj, tako nas pač tudi vse globoko zaboli, če se kdaj pritepe tje gori ničvrednež, ki bi hotel omadeževati čast in poštenje dobrih faranov. — Lani je bilo pri nas 64 rojstev in 60 mrljcev ter 19 parov poročencev. Zelo lepo napreduje vnaša za sv. obhajila, katerih je bilo mnogo nad 33 tisoč. Se pa temu ne moremo čuditi, če upoštevamo goreče delovanje Marijinih vrtcev in Marijine družbe, predvsem pa vzornega nastopanja našega Apostolstva mož in fantov, ki od meseca do meseca mogočnejše naraščajo. Daj Bog, da bi to gibanje pač vsako res krščansko hišo zajelo! — Poleg pred leti napravljenega novega kopališča je sedaj naš trg preskrbljen tudi s prepotrebim in dolgo zaželenim vodovodom in bo imel kmalu tudi novo kanalizacijo, kar pomeni zanj velikanski napredek. Željno pričakujemo slov. sne blagoslovitve obojega. Če bi se pa srca še ogreela za nov veliki zvon, ki je do svetovne vojne tako veličastno prepeval, in bi se kriza toliko omilila, da bi si ga mogli privoščiti, to bi bil pač višek našega veselja in prelep spomin na različne šmarske novosti in lepe slovesnosti!

Šmarje pri Jelšah. V eni zadnjih števil »Slo. gospodarja« smo našli med dopisi, da smo nekako zadremali s poročili iz šmarja. Moramo skoraj priznati. Hočemo vse to popraviti, kar smo zakasneli. Novic se nam je res veliko nabralo že od jeseni. Samo na žalost, da so te novice vse bolj nekako žalostne in nepohvalne. Mi šmarčani pa le radi kaj takega pokažemo v svet, kar je za nas lepega in pohvalnega. Posebno zanimivi so dogodki naših »špeharjev«, ki so prav pridno nosili špeh, meso, kokoši in razne druge stvari skupaj. Toda orožniki so jim prišli na sled, ko so si mazali želodčke s špehom in zalivali z vincem ter s slivovko, ki so jo donesli iz kleti na hribčku. Prav prijetno je bilo po želodčkih, manj prijetno pa je sedaj, ko se morajo zadovoljiti z vrelo kašo v celjskih okrožnih zaporih. Zanimivo je tudi to, da kaj takega zmorejo samo člani družine jeruzalemskega osla in zvesti pristaši mačkovcev ter prijatelji brezverskih časopisov. Bolj vesele in za vso šmarsko faro radostne novice so pa, da bi naj bila letošnje leto poleg nove sv. maše še ena slovesnost, in sicer zlata sv. maša.

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Prezadnjo nedeljo je šel k svojim sorodnikom v Vonarje, Čonč Jakob, pošestnik in prevžitkar iz Nimnega. Star je okrog 65 let. K sorodnikom je res prišel ter se zvečer spet vrnil s svetilko domov ob reki Sotli. Ob 21 so ga ljudje še videli, da se je vračal ob Sotli domov. Domov pa ni prispel. Imel je s seboj manjšo vsoto denarja in za večjo vsoto hranilno knjižico. Naslednji dan ga je ob Sotli iskalo okrog 30 ljudi, pa ga še do sedaj niso našli. Sumi se, da je bil nanj izvršen zločin, verjetno pa je tudi, da se je zgodila nesreča.

Laško. Dne 12. januarja se je vršila plenarna seja okrajnega cestnega odbora. Na seji se je obravnaval načrt proračuna za dobo od 1. aprila 1938 do 31. marca 1939. Proračun izkazuje potrebščin za 1.546.403 din. K tem potrebščinam bo prispevala banska uprava 1.062.113 din. Dohodki od prekomerne uporabe banovinskih cest so predvideni na 26.300 din, primanjkljaj v znesku 457.990 din pa bo kril okrajni cestni odbor z 19% doklado na direktne davke. V proračunu je predviden med drugim znesek 200.000 din za preložitev banovinske ceste I. reda Radeče—Celje v odseku Sv. Marjeta—Ogeče—Rimske toplice. Dalje za preložitev ceste II. reda Trbovlje—Sevnica pri steklarni v Hrastniku. Za potrebščine banovinskih in subvencioniranih cest v Trbovljah se je določil potreben znesek: 1. za preureditev ovinka v Mihčevi rajdi; 2. za ureditev odcepa na subvencionirani cesti Dimnik—Urhovčeva loka in za zavarovanje plazu v Trbovljah. Za cestno zavarovanje je postavka 119.900 din, katera je predvsem namenjena za ureditev ceste v Loki pri Zidanem mostu, katero je plaz ponižal za pol metra v daljavi 70 m. V tej slednji postavki je mišljena tudi ureditev in razširitev ceste v Suhadolu med Zidanim mostom in Hrastnikom. Največja je postavka za gramoz v znesku 256.615 din. Doklada za tekoče leto je znašala 17%. Končno besedo ima pa seveda banska uprava. Na seji se je obravnavala tudi prošnja občine Sv. Lenart nad Laškim, da se bivša okr. cesta od meje občine Marija Gradec mimo Sv. Ruperta nad Laškim do meje celjskega okraja, v dolžini približno 3 km, vrsti med subvencionirane. S tem se bo zopet popravilo, kar se je v

letih JNSarskega gospodarstva zagrešilo. Predlog je bil namreč sprejet.

Laško. V zadnjih dveh mesecih se je na posredovanje Nabavne in prodajne zadruge poslalo na Dunaj sedem vagonov goveje živine. Cena se je gibala med 5 in 5.50 din. Cena seveda še ne odgovarja, vendar je že precej boljša kot je bila prejšnja leta, pa vendar kmet vsaj lahko proda, ako ima rejeno žival, kar prejšnja leta ni bilo mogoče. — Znano je, kako si po svetu državniki in drugi gospodarstveniki belijo glave, kako pomagati kmetu. Vsi se navadno trudijo, da bi kmetiskim pridelkom dosegli primerne cene. Dopisnik »Nove dobe« pa pravi, da to ni prav, ampak da se mora kmetu pomagati drugače. Gotovo hoče za svojo iznajdbo vzeti patent. Z gotovostjo pričakujemo, da bo prišel k dopisniku »Nove dobe« ameriški Roosevelt in drugi državniki iz vsega sveta po nasvete, kako rešiti kmetško vprašanje.

Artiče. Po dolgem času so vendar dosegli občinski možje, da je prišla stara šola izpod šolske uprave v občinsko. To stavbo namerava sedaj občina preurediti v nekaj občinski dom. Poslopje bo dvignila v nadstropje, da bodo lahko gornje prostore porabili za učiteljska stanovanja in občinsko pisarno, pritličje pa bo na razpolago društvom, da si ga bodo sama vzajemno preuredila v društvene prostore. — Okoli in okoli nas se kopljejo v morju električnih luči mesta in vasi, le v Artiče in sosednje severne občine elektrika ni imela dostopa radi premajhnega kredita. Bog ve, koliko časa nas bodo še pustili tavati v egiptovski temi?

Artiče in Brežice. Vse informacije glede našega časopisja kakor tudi glede pravnih, kmečkih, zdravniških vprašanj itd. brezplačno posreduje z upravo listov naš zastopnik vsako nedeljo pri »Slovincu« v Pohanci. Pridno izrabite v vseh zadevah, da ne boste kje škode trpeli.

Zdole. G. duhovni svetnik in župnik Alojzij Šoba je nenadoma zbolel za pljučnico. Bog mu daj skorajšnje okrevanje!

Razbor pri Zidanem mostu. Poročil se je predsednik fantovskega odseka Pompe Franc. Društveni tovariši so mu na predvečer poroke napravili podoknico. Bog daj srečo!

Poslednje vesti

Politične novice

Veliki fašistični svet je sklican za 3. marec. Fašistični svet bo razpravljal o Hitlerjevem obisku v Rimu, o italijansko-angleških odnosih, o položaju na Daljnem vzhodu in o posledicah izstopa Italije iz Zveze narodov.

Umik rdečih pri Teruelu. Pri Teruelu so zavzeli nacionalisti ozemlje, ki je dolgo 50 km in široko 20 km. Ujeli so 3000 miličnikov, v beg so pa pognali 30.000 mož. Zajeli so zelo veliko vojne materiala in predvsem topov ter raznega drugega strelnega orožja.

Poostreno nadzorstvo na morju. Radi potopitve dveh angleških ladij, o katerih poročamo spredaj, je stopilo v veljavo v noči od nedelje na ponedeljek poostreno nadzorstvo v zapadnem delu Sredozemskega morja. Anglija dolži generala Franca krivde, da sta bili omenjeni ladji potopljeni, in zahteva za nju odškodnino in grozi za primer ponovitve napadov na ladje z ostrim nastopom.

Domače novice

Kmečka zveza ima v nedeljo 20. februarja svoj drugi redni občni zbor delegatov, ki se bo vršil v dvorani Ljudske posojilnice v Celju z začetkom ob 11 dopoldne.

Smrt znanega mariborskega mojstra. V noči na ponedeljek je v Mariboru podlegel kapi v

69. letu g. Josip Racek, dimnikarski mojster in naš zvesti pristaš. Rajni je bil pred vojno eno dobo poveljnik gasilske čete, po vsem Mariboru znana ter ugledna osebnost. Svetila mu večna luč!

Strašna smrt 84 letne starke. V Račici v občini Jakobski dol v Slov. goricah je zgorela s hišo vred 84 letna posestnica Terezija Roškar. Ogenj je nastal radi razgretja cevi iz železne peči skozi leseno steno.

Smrtna nesreča. V Cerovcu pri Svetinjah je padla 4. februarja iz podstrešja viničarka Marija Škrjanc tako nesrečno, da je vsled notranje izkrvavitve po osmih urah umrla. Bila je pridna in tiha žena.

Smrtno ponesrečil pri razkladanju hlobov. Na Vrhniki pri Ljubljani je smrtno ponesrečil pri razkladanju hlobov 59 letni Ivan Grobelšek. Zapuščena žena in dva došla otroka.

Mojstrska izpitna predavanja v Mariboru. Mariborska poslovavnica Obrtno-pospeševalnega zavoda Zbornice za TOI priredi nov tečaj mojstrskih izpitnih predavanj v Mariboru, ki se otvori že v nekaterih dneh. V tečaj se sprejemajo rokodelski mojstri, pomočniki in starejši vajenci. Predavanja bodo trajala okrog 40 ur, ki so razvrščene na večerni čas od 19.30 do 21.30. Kdor še ni prijavljen, naj se zglašuje v obrtnopospeševalni

Za mesec februar so določeni sledeči uradni tečaji: 1 napoleonondr 298.50 din, zlata turška lira 339.70 din, angleški funt 238 din, ameriški dolar 43 din, kanadski dolar 42.80 din, nemška marka 14.50 din, poljski zlot 3.15 din, šiling 8.60 din, belgijska belga 7.40 din, madžarski pengő 3.59, braziljski milreis 2.60 din, egiptovski funt 240 din, urugvajski pezos 12.65 din, 100 francoskih frankov 156 din, sto švicarskih frankov 1000 din, 100 italijanskih lir 227 din, 100 čehoslovaških kron 151 din.

Brezplačen odstop dela stavbišča za občinsko cesto. J. V. v S. Kupili ste 32 m dolgo stavbišče. Občina zahteva, da ji brezplačno odstopite 1 m širok pas parcele, stavbišča, ker je bila tam projektirana cesta, ki je sedaj odprta. Vprašate, ali ste res dolžni brezplačno odstopiti navedeni pas od svojega stavbišča, čeprav ste ga sami morali plačati. — Občina sme v splošnem v javnem interesu za otvoritev, razširitev ali podaljšavo novih ali obstoječih ulic razlastiti privatne nepremičnine tudi zoper voljo lastnikov, ako zemljišča ne more pridobiti s sporazumom in dogovorom. Za zemljišče, ki se razlasti, je dati lastniku pravično (primerno) odškodnino, ki jo je treba določiti zlasti glede na vrednost zemljišča ob času cenitve. Domnevamo, da je v Vašem primeru prodajalec najbrž parceliral svoje zemljišče in ste Vi kupili del tega parceliranega zemljišča. V primeru parcelacije pa mora lastnik parceliranega zemljišča odstopiti občini brezplačno in neobremenjeno zemljišče, določeno z načrtom, ki je potrebno za javne prometne in proste površine, odnosno ulice vzdolž njega lica (fronte), in sicer do največje širine 20 m, to je ulica z vso širino na

zemljišču, ali do polovice ulične širine, če leži ulica ob meji zemljišča. Le za potrebno površino preko te mere mora občina odškodovati lastnika zemljišča. — Ako ste Vi že ob času nakupa vedeli, da gre za del parceliranega zemljišča in da je ob meji projektirana občinska cesta, ne morete ničesar ukreniti ne zoper prodajalca, še manj se upirati brezplačnemu odstopu prizadetega dela parcele občini. Ako pa Vam to ni bilo znano in je prodajalec zamolčal, da boste morali 32 kvadr. metrov brezplačno odstopiti občini za projektirano občinsko cesto, Vam mora prodajalec vrniti sorazmerni del kupnine. Napram zahtevi občine se pa ne morete braniti, ako, odnosno v kolikor je po gornji obrazložitvi utemeljena.

Sezonsko zidarsko delo in plačevanje zgradarine. A. Lesjak v O. Davčna uprava zahteva, da plačate zgradarino za pet let nazaj, ker je dognala, da štiri do pet mesecev v letu opravljate zidarska dela pri tretjih osebah. — Zgradarine so oproščene zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem in njih kmetiskim delavcem za prebivanje po vaseh in selskih občinah. Za kmetovalca se ne smatra oni, ki se trajno bavi z obrtnim ali drugim pridobitnim poslovanjem ali samostojnim poklicem. — Ako so Vam v nasprotju s temi določbami predpisali zgradarino, se zoper dotični nalog pritožite v 30 dneh na finančno ravnateljstvo v Ljubljani, a preko pristojne davčne uprave.

Dolžnika nočeta plačati pravnih in izvršilnih stroškov. G. G. v P. Leta 1930 ste posodili dve-ma malima posestnikoma 5500 din za dve leti proti 10%. Ker nista plačala niti obresti, ste ju potom odvetnika iztožili ter vodili izvršbo na nepremičnine, do dražbe pa ni prišlo, ker sta dolžnika dosegla ustavev izvršbe. Stroški so narasli na skoro 3000 din. Ob izstavitvi nove zadolžnice pred občino sta dolžnika sicer te stroške priznala, ko pa ste terjali prvi obrok, sta na sodišču predlagala, naj se zadolžnica razveljavi, češ, da stroškov nočeta plačati. Sodnik Vam je dejal, da morate vse stroške sami trpeti. Na posamezna vprašanja Vam odgovarjamo: Pojasnilo v Ljudskem pravniku septembra 1937, da »se stroški, nastali po 20. aprilu 1932, prištejejo znižani glavnici in jih mora dolžnik plačati v 12 letnih obrokih«, se je tikalo gotovega konkretnega primera in ga ni razumeti tako splošno kot ste ga Vi. Dolžnik je namreč dolžan plačati pravomočno prisojene sodne stroške v pravnih in izvršilnih stroških, ki so nastali zaradi izvršbe, ne pa stroškov, ki so nastali zaradi izvršbe. — Ako pa kmet ni dal povoda k tožbi in ako je na prvem naroku priznal tožbeni zahtevek, ni dolžan plačati navedenih stroškov. Pravilno in v skladu z dosedanjjo prakso sodišč v civilnih pravnih in izvršilnih stroških, da je dolžnik s tem, da ob zapadlosti ni plačal dolga (bodisi glavnice ali obresti), že dal povod k tožbi. V primerih

kmetijske zaštite pa je judikatura včasih drugačna, odnosno neenotna. Ni namreč prezreti, da v primerih, ko pride do pravde, ne da bi dal toženi dolžnik povod k tožbi, dolžnik sploh ni dolžan plačati pravnih stroškov. Zato je nastala negotovost, kako je razlagati gornja, v narekovajih citirana zakonita določba. Ako bo okrajno sodišče izreklo neveljavnost nove zadolžnice, odnosno, da dolžnika nista dolžna plačati pravnih stroškov, se pritožite na okrajno sodišče. Pritožbo dajte kar na zapisnik in Vam ni treba odvetnika. — Kar se tiče stroškov, nastalih v izvršilnem postopku po 20. aprilu 1932, pa jih dolžnik ni dolžan plačati. — Bila je dolžnost sodišča, da Vašo tožbo leta 1932, izvršilne predloge in predloge v izvršilnem postopku sprejme na zapisnik in Vam s tem prihrani nepotrebne advokatske stroške. Ako bi Vas prihodnjič zopet napotili k advokatu v stvarih, kjer zastopanje po advokatu ni predpisano, se pritožite na predstojnika okrajnega sodišča, in če to ne zaleže, na predsednika okrajnega sodišča. — Dolžnika zamoreta res doseči spremembo nove zadolžnice, čeprav sta jo pred občino podpisala. Uredba namreč določa, da se njeni predpisi s pogodbo ne morejo izpreminjati v dolžnikovo škodo. Ako bi se torej izkazalo, da stroškov ali del stroškov nista dolžna plačati, se v toliko zadolžnica, odnosno obveza dolžnikov lahko spremeni. — Mor-da se Vam posreči dokazati, da sta dolžnika, ali vsaj eden izmed njih, v boljšem gmošnem položaju nego Vi? Ako sta imela dolžnika ob času zadolžitve še kake druge obdavčene dohodke (omenjate gostilno), ki so presegali dohodke iz kmetijstva, jim zaštita ne pripada. Istotako možu ne pritiče zaštita, ako 26. septembra 1936 ni bil več posestnik, odnosno kmet.

Gozdno drevje dela senco njivi. K. A. v K. Dva metra od Vaše njive stoji sosedov gozd; drevesa mečejo senco do polovice njive, ki radi tega slabo obrodi. Vprašate, ali smete sami veje obsekati. — Zakon dopušča posekanje le onih vej, ki segajo v zračni prostor tuje parcele. Ni pa določbe, ki bi prepovedala delati senco tuji njivi in dovoljevala eventuelno posekanje tistih vej, ki senco delajo, ne da bi segale v tuj zračni prostor. — Odgovore na ostala vprašanja ste našli v zadnjih številkah »Slov. gospodarja«.

Katera tovarna sprejema lan. F. C. v S. Pridelali ste precej lana in bi radi vedeli, ali in katera domača tovarna bi ga kupila. — Znano nam je, da tovarna Motvoz d. d. v Grosupljem potrebuje predivo. Ali pa katera tuzemska tovarna kupuje lan, nam za ni znano. Vprašajte za informacijo Tkalnico v Jaršah pri Domžalah.

Pomoč zoper malovje. K. J. v P. Pišete, da Vam malovje uničuje boljši del vinograda in najbolj rodovitno sadno drevje ter vprašate, kam naj se obrnete za pomoč. — Ako leži vinograd ob banovinski cesti, se obrnite potom občine na okrajni cestni odbor. V nasprotnem primeru se pa obrnite na okrajnega kmetijskega referenta.

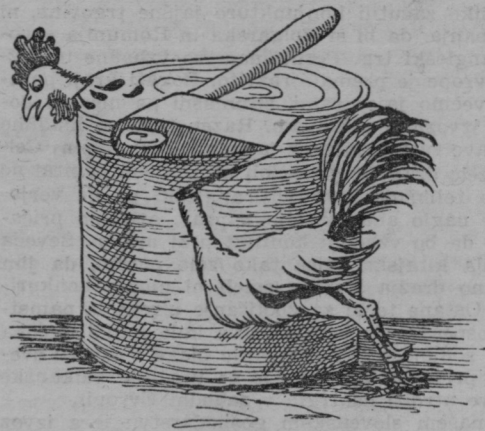
skočile iveri. Le enkrat je zamahnil, potem se je mrtev zgrudil. Svinčenka iz stražnikove muškete mu je prebila prsi. Množica je zatulila. Na njegovo mesto je planilo troje drugih in sekalo, sekalo... (Dalje prihodnjič)

Prenagril se je

1.

2.

Skrivalnica

Pes se je iztrgal fantku iz rok. Kje je fantek?

Našim malčkom

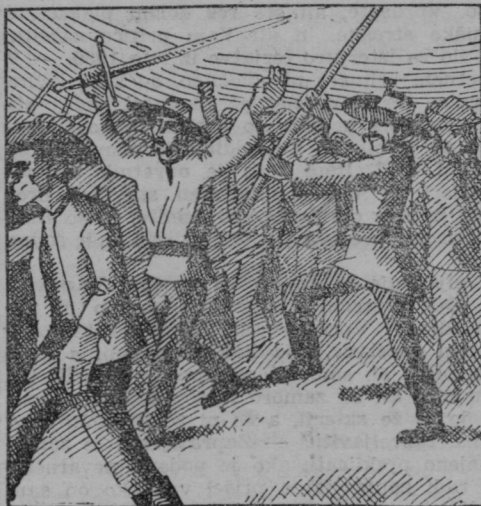
Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Prav tedaj so grajski stražniki obnemeli v silnem začudenju kajti z grajskega zidovja so ugledali prizor, ki ga niso bili vajeni.

5

Pred grajska vrata se je privalila kmečka vojska. Pesti so se dvigale, orožje je žvenketalo. Tisočeri glasovi so vpili le eno in edino besedo: »Našo slovensko pravdo nazaj!«

Silen možakar se je prerinil naprej in zavihljal svojo sekiro. Od grajskih vrat so

nem referatu okrajnega glavarstva v sobi 42, II. nadstropje, najpozneje do 12. februarja.

Društvene vesti

Ptuj. Dramsko društvo ponovi v nedeljo, dne 13. februarja veseloigro »Čarovnica Kirke«, ki jo je napisal ptujski župan g. dr. A. Remec. Predstava bo v mestnem gledališču ob treh popoldne. Cene zelo nizke.

Oplotnica. Prosvetno društvo ponovi v nedeljo 13. februarja Klinarjevo narodno igro »Kosoman«. Vsi prijatelji katoliške prosvetne mladine in sosedna društva: Pridite!

Naši rajni

Luče. Robnikova družina v Lučah je v 14 dneh izgubila ljubega očeta in drago mater. 21. januarja je umrl oče Franc Robnik v 65. letu življenja in v 36. letu lepega krščanskega zakona, ki ga je bil Bog blagoslovil z 11 otroci, od katerih jih devet živi. Bil je vobče priljubljeni farni cerkveni ključar, nekaj časa lučki župan, mnoga leta občinski odbornik, vedno zaveden in odločen naš pristaš. V njegovo hišo so prihajali le krščanski listi. Modro, skrbno in dobro je vodil svojo lepo in veliko kmetijo v Robu. — Dne 4. februarja pa je umrla njegova blaga in krščanska žena Robnik Neža. — Rajnima blagima dušama želimo večni pokoj, žalujočim otrokom pa obilno božjo tolažbo in pomoč!

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 15. januarja je v Sv. Petru po kratki bolezni umrla Pirnat Uršula, p. d. vrla Skominčeva mati v starosti 72 let. Mrtvaški sprejod z mnogoštevilnimi prijatelji in znanci je pokazal, da jo je vsak, ki jo je poznal, globoko spoštoval. Bila je prava krščanska mati in gospodinja, ki je zgledno sama živela, vzorno skrbela za svojo družino, živela v krščanskem miru z vsemi sosedi ves čas svojega življenja. Dobra mati, počivaj v miru do vstajenja!

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU

priporoča novosti:

- Rieger: Zeichen der Zeit, neue Sonntagspredigten, I. Teil: Von Advent bis Pfingsten, broš. 34 din.
- Muckermann: Von den sieben Sakramenten, vez. 36 din.
- Mäder: Zurück zur Messe, broš. 30 din.
- Langer: Die Marienfeste auf der Kanzel, broš. 39 din.
- Etl: Vor den Schulneulingen. Ein Buch für katechetische Tätigkeit im ersten Schuljahr, Band I 60 din, Band II 50 din.
- Kranich: Magnifikat, Lobpreisungen Mariens in acht Predigten, broš. 20 din.
- Svoboda Robert: Gottes Wort im Heute, 63 Zeitpredigten, kart. 56 din.
- Kuckhoff: Christus und der Mann, Darstellung der Kirche in den katholischen Männern, vez. 36 din.
- Schulte: Vir Dei, Männerpredigten, broš. 20 din.
- Jäger: Leben mit Gott, Kurzgefasste Glaubenslehre für Fortbildungs- und Berufsschulen, broš. 8 din.
- Jäger: Leben aus Gott, Kurzgefasste Liturgie und Gnadenlehre für Fortbildungs- und Berufsschulen, broš. 8 din.
- Holzmeister: Kirche am Werk, Vorträge über Not und Leistung der Kirche in der gegenwärtigen Welt, broš. 56 din.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Viničar s 4—5 delovnimi močmi, če mogoče lastna živina, in pa samostojna služkinja se takoj sprejmeta. Naslov v upravi. 221

16 letno dekle sprejme družina s tremi otroki za služkinjo. Zglasiti se je osebno od 12 do pol dveh v Mariboru, Magdalenska 59. 220

Poštenega fanta, ki ima veselje do živine in zna molsti, sprejme takoj Albin Wesiak, Pragersko. 223

*Mislili so, da je
Majdkina oblekca
bela...*

**... dokler ji ni stric obrisal
solz s svojim robcem —
opranim z Radionom!**

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razložek je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane »Radion-bela«. Uporabite pri pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!

Schichtov
RADION
pere sam

POSESTVA:

Prodam stanovanjsko hišo z velikim vrtom. Vuga, Sp. Dobrava, Tezno, Maribor. 227

Posestvo se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje župni urad Sv. Jernej, Loče pri Poljčanah. 222

Prodam hišo z enim ali več orali zemlje. Cena 25.000 din. Pogorevc Stanko, Leskovec 24, p. Slov. Bistrica. 177

Prodam lepo posestvo, 18 oralov, lepa skupna lega blizu trga Šmarje pri Jelšah. Naslov v občinskem uradu istotam. 224

RAZNO:

Zopet tovarniški ostanki »Pri starinarju«, Koroška 6, Maribor: žamet, oksford, druk od 5 din, delen, cvirnceig, volna, rujavo platno, srajce, hlače, predpasniki, nogavice, močni moški čevlji od 92 din, otroške oblekce, zimске in letne. 226

Taht iz čiste svile

po 20 din meter dobite pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 219

Habakuk

Reimnichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

V takih razmerah bi bil Habakuk gotovo na kriva pota zašel, ko bi ga o pravem času ne bila prijela trdna roka. Mož, ki se je za malega vajenca pobrigal, je bil kaplan Martin Domnik, vnet, prijazen duhovnik, ki je dekanu Ahacju pomagal šent-petrške duše pasti. Habakuk je večkrat zašel h gospodu Martinu, da si je izposodil kako knjigo, ker je rad čital. Duhovnik je kmalu spoznal, da je mladenič izredno nadarjen in da ima tudi druge lepe lastnosti. Nekega dne je dejal:

»Habakuk, ti nisi za krojača; ti bi moral študirati.«

»Študirati? Kaj? Kako?« je fant prestrašeno zajecjal; »za to sem prestar... Pa tudi pravega veselja nimam, da bi bil duhovnik.«

»Saj te nihče ne sili, da bi moral postati duhovnik, jaz še najmanj. Toda učitelj bi mogel postati. Učiteljski stan je lep stan, kdor ga prav opravlja. Ti bi bil dober učitelj in talentov bi ti ne bilo treba zakopati. Premisli si, saj časa je dovolj in se nikamor ne mudi! Zdaj ostaneš še pri svojem krojaškem uku; tako znanje pride človeku vedno prav.«

Habakuka je ta misel tako prijela, da se je ni mogel več iznebiti. Že čez nekaj dni je spet prišel h gospodu Martinu in mu dejal, da bi bolj ko karkoli drugega rad bil učitelj, ali da ne ve, kako bi zmogel velike stroške za študiranje. Svojih rednikov v Podkrajju, ki sta mu storila že toliko dobrega, ne more prositi, da bi vzela toliko nase.

Kaplan je malo pomislil, potem je rekel:

»Tako veliki, kakor ti misliš, stroški ne bojo. Nekaj bom dal jaz, kaj malega bo dal Luka, potem pa imam še prijatelja v mestu; če ga poprosim, ti bo preskrbel stanovanje, da ne bo predrago. Sicer pa jaz nisem za to, da bi takoj šel študirat. Namesto da toliko čitaš, lahko tudi tu že začneš s pripravo za šole. Tako bova najbolje videla, ali ti gre.«

Habakuk se je duhovniku zahvalil in ga lepo prosil, naj mu pomaga. Naslednje dni že je kaplan kupil potrebne učne knjige, potem pa ga je vsak teden poučeval nekaj ur po večerih. Kaj kmalu je spoznal, da je fant res nadarjen. Vmes je duhovnik poglobil tudi nauke, ki jih je bil Luka dal rejencu na pot življenja.

Habakuk je bil kaplanu iz vsega srca hvaležen. Od dne do dne mu je bil bolj vdan in bi bil zanj storil, kar bi bil le mogel.

O svojih pripravah ni črnil nikomur ne besedice, niti Luku in Cenci ne. Mojster se je sicer čudil, kaj vedno h kaplanu leta in toliko pri knjigah tiči, ali nasprotoval mu ni. Kajti fant je bil priden pri delu in je rad ubogal, tudi igral je rad — to pa je bilo mojstru več ko dovolj.

Tako je minulo poldrugo leto in tedaj je kaplan nekega dne dejal:

»Habakuk, zdaj pa je čas, da se pripraviš. Avgusta pojdeš v mesto, tam te čaka skušnja. Če boš vse dobro opravil — in jaz bi rekel, da boš —, boš morda lahko kar kako leto preskočil.«

Habakuk se je stresel od veselja in kar dočakati ni mogel tistega dne, ko bi bil moral na izpit.

Ali tedaj se je nekaj zgodilo, kar je Habakuku račune prekrizalo.

Konec julija se je začela svetovna vojska, čez noč je prišla mobilizacija in vsi vojaški obvezniki — to je bila tretjina moških — so morali k vojakom, med njimi tudi kaplan Martin Domnik, ki je šel za vojnega kurata.

Preden je šel, je dejal svojemu učencu:

»Habakuk, zaenkrat ni nič. Dokler je vojska, ni misliti na mirno, smotrno študiranje. Saj tudi noben dan nisi varen, da te ne potrdijo in na vojsko ne pošljejo. Zaradi tega ti nič drugega ne ostane, kakor

5 da lepo potrpiš in počakaš, da bo vojska minula. Dolgo, menim, ne bo.«

Habakuk se je moral vdati, čeprav ga je hudo potrla.

Že tri mesece potem pa je moral na nabor. Ker pa je bil nekaj centimetrov premajhen, ga tokrat še niso pobrali.

Česa bi se naj bil zdaj lotil?

Jelinekova pomočnika sta tudi bila na vojski, pred kratkim so še mojstra poklicali in krojačnija je bila zaprta.

Ko je Habakuk že jel preudarjati, kaj, ko bi se vendarle vrnil v Podkraj, čeprav ne rad, je iznenada dobil pri št. Petru tako službo, ki mu je bila prav pogodu.

Na vseh koncih in krajih je namreč manjkalo moških, ki bi bili za kaj. Tako se je zgodilo, da so postavili pridnega in spretnega Habakuka za pismo-nošo in občinskega tajnika. Pozneje so mu naložili še službo nočnega čuvaja, ki sta jo z nekim starcem izmenoma opravljala, zdaj ta do polnoči in oni po polnoči, drugič pa spet narobe. Stanoval je v občinski hiši in kot plačo za vse tri službe je dobil sedemdeset kron.

To je bila za mladega moža, ki pod milim Bogom ni imel ničesar, prava sreča. Kajti prvič je imel zdaj tako službo, da mu k vojakom ni bilo treba; drugič si je lahko vsak mesec prihranil vsaj trideset kron, ki jih je hranil in zbiral, da bi mogel s čim študirati, ko pride čas za to; kajti študiranje mu je bilo še vedno pred očmi.

Kar se mu je pred kratkim zdelo še neverjetno, to se mu je izpolnilo: po enem letu je imel že blizu štiri sto kron prihranjenih. Tedaj pa mu je ta prihranek nekaj nepričakovanega tako povečalo, da se je sprva ustrašil.

Na podkrajsko občino je prišlo namreč osem sto kron, zraven pa pisanje, v katerem je stalo, naj da občina šest sto kron tistim družinam, ki so do njegovega šestega leta skrbele za Habakuka, ostalih dve sto kron pa naj dajo Habakuku. Na pismu in na nakaznici je bil pečat tržiške pošte, podpisana pa je bila neka Marija Visočnik.

Čeprav so poizvedovali, kje in kdo je ta Marija Visočnik, tega niso mogli izvedeti. Bog ve kako se na podkrajski občini tudi niso trudili, da bi bili še kaj naprej poizvedovali, kajti tedaj med vojno so si dejali, da so druge reči bolj važne.

Pri št. Petru in v Podkrajju pa so spleтали različne govorice o najdencu Habakuku in o tem, čigav je. Habakuku pa je bilo vse to neprijetno, čeprav je bil denarja vesel. Ali na srečo je imel preveč dela in premalo časa, da bi bil kaj bolj razmišljal o vsem tem.

IV.

Cisto prav Habakuku ni bilo, da so ga pri naboru zaradi premajhne postave zavrgli. Da bi se malo potegnil, si je kupil visok lovski klobuk z zelenimi trakovi, kakor ga nosijo hribovski Štajerci in Korošci, nanj pa si je nataknil košat in dolg gamsov šop, da mu je štrlel visoko v zrak; s tem vred ga je bilo res za celega moža. Tudi brado si je pustil rasti in čez dobro leto mu je že zrastle; bila je svetlorjava in mu je segala skoraj do prs. Tudi okrepil se je in se je že kar ponašal s svojo močjo.

Ali bolj ko je hotel biti možat, bolj je bil smešen in ljudje so se kaj radi posmihali čokatemu mladeniču s svetlorjavo brado in visokim klobukom. Habakuk pa tega ni opazil ali pa je bil tako zaverovan vase, da mu ni bilo mar.

V prav kratkem času pa ga je spametovala nova poštarica Ljudmila Trebnik. Gospodična je o novem letu 1917. prevzela pošto, ker stari poštar vedno večjemu delu, ki ga je vojna namnožila, ni bil več kos. Čeprav še ni izpolnila štiri in dvajset let, je bila odločna in se je kaj kmalu privadila.

(Dalje prihodnjič)

Božična drevesca v Nemčiji

Medtem ko so jaslice pri nas pravi znak božičnega praznovanja, je pa na Nemškem pod vplivom protestantizma za Božič posebno v čistihih božično drevesce, ki je navadno majhna smrečica. Žal tudi pri nas smreka močno izpodriva domače jaslice, kar je znamenje, da gremo za tujimi vplivi. Na Nemškem potrebujejo vsako leto za božično drevesce 13 milijonov smrečic. Približno 80% teh drevesc pa ne posekajo v gozdih, marveč v nalašč za to napravljenih nasadih, kjer goje le božična drevesca. S temi nasadi se pa pečajo le mali kmetje, v glavnem v Šlezvigu in Holsteinu. Drugih 20% smrečic pa posekajo v vseh gozdovih, vendar oblast dobro pazi, da se s sekanjem teh drevesc ne oškoduje nemško gozdno gospodarstvo. Oblast natančno pazi, kdo sme dobiti dovoljenje za prodajo teh drevesc, kakor tudi skrbeti, da pride na berlinski trg dovolj cennih drevesc za tamošnje revnejše prebivalstvo.

»Svoboda« v Rusiji

Šest in pol milijona jetnikov, torej skoraj 4% ruskega prebivalstva, ječi po navedbah iz poučenega vira v sovjetskih delovnih taboriščih. V vsakem teh taborišč je 2000 do 10.000 prisilnih delavcev, moških kakor žensk, političnih jetnikov kakor zločincev, in celo otrok, ki so jih pobrali z ulic. GPU pazi na to, da ji ne uide nobena teh žrtev in da se vsaka udejstvuje v odkazanem ji delu. To delo obsega železniške gradnje, regulacije rek, cestne in kanalske naprave v zanemarnjenih in zapuščenih predelih Sovjetske unije. 200.000 delavcev se muči n. pr. samo z železniškimi gradnjami v vzhodni Sibiriji. Več sto tisoč ljudi dela v ledenem podnebnju Murmanske obale. Število smrtnih primerov med temi prisilnimi delavci zavoljo telesne izčrpanosti, slabe prehrane in neugodnega podnebja je seveda strahotno.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglašju stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inšerira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika lista, doplača še Din 5.—. — Mali oglašji se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Hlapca za vsa dela sprejme Fidelj, Sv. Jurij ob Pesnici. 189

Sprejem poštenega in marljivega hlapca v službo. Janez Skrbinšek, gos., Hajdina 38, p. Ptuj. 196

Službo dobi pošteno dekle, zmožna kuhati, pri mali družini. Naslov v upravi. 204

Sprejem vajuca. Pekarna Pučelik, Fram. 206

Sprejem učenca, ki ima veselje do mizarstva obrti. Hojs, Gornja Radgona. 207

Pekovskega vajenca sprejme pekarna Strouhal, Sv. Jurij ob Taboru. 202

Zanesljive hlapca h konjem sprejme s 15. februarjem Lojze Lorber, Sv. Peter pri Mariboru. 211

Družine za poljska dela (ofer), z najmanj štiri delovnimi močmi, brez malih otrok, se sprejmejo. Predstaviti Oskrbništvo Rogoza, Scherbaum, Hoče. 144

Sprejme se služkinja, do 40 let stara, ki ima veselje do dela v cerkvi in obenem dobra cerkvena pevka. Naslov v upravi. 218

Iščem pošteno, nad 25 let staro dekle iz dobre hiše za natakario. V poštev pridejo samo take, ki so tega dela že vajene. Pismene ponudbe na gostilno »Wandall« v Slovenski Bistrici. 162

POSESTVA:

Gostilna in posestvo se oddaja v najem. Poizve se: gostilna Mursec, št. 11, Slov. gorice. 200

Prodajam manjše posestvo, lepa lega, vinograd, njive, sadonosnik, gozd, travnik. Poslopja v dobrem stanju. Franc Toplak, Čermlešak 51, Sv. Rupert, p. Lenart, Slov. gorice. 201

Kupim takoj mlin z nekaj orali zemlje. Verlič Ludovik, Zg. Žerjavci, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 192

Hiša naprodaj z dvema stanovanjema, velik vrt in vsi pripadajoči lokali. Vprašati vsak dan od 12 do 13. Pobrežje, Maribor, Slomškova ulica 22. 191

Proda se posestvo tik glavne ceste, šest oralov, v Koreni, Sv. Barbara, Slovenske gorice. Ornik Ferdinand. 195

Krasno posestvo v izmeri 36 oralov pod ugodnimi pogoji na prodaj. Anton in Marija Sever, Placar, Sv. Urban pri Ptuj. 190

Žaga, polnojarmenik in dve krožni žagi, v najboljšem stanju, skupno napredaj vsled opustitve obrata. Ogledati in prevzeti na licu mesta. Franc Majdič, Vir, Domžale. 164

Prodajam hišo in en oral zemlje. Cena 25.000 din. Naslov v upravi. 177

Proda se lepo posestvo na sončni legi v Dravski dolini; lep zaraščen gozd; izvrstna prilika za živinorejo. Vprašati: Pinterič, Brezno. 186

Iščem pekarno v najem. Naslov v upravi. 198

Prodajam posestvo z inventarjem. Meri 32 oralov: stavbene parcele, njive, travniki, sadonosnik. Leži tik glavne ceste v bližini elektrarne Fale. Naslov v upravi lista. 208

Proda se malo posestvo; meri dva in pol orala. Ivan Pivec, cerkovnik, Warda 9, Sv. Jurij v Slov. goricah. Cena nizka! 217

Prodajam hišo, gospodarsko poslopje, vrt, tri orale njive. Prodajam tudi samo hišo z vrtom. Rače št. 150 pri Mariboru. 216

Posestvo naprodaj: rodovitno, z obilnim sadonosnikom, sončna lega, poslopje in ostalo v dobrem stanju, živinoreja osem goved, blizu Rimskih toplic. Naslov v upravi. 213

Prodajam posestvo šestih oralov zaradi preselitve. Več se izve pri: Robar, Laporje. 212

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

RAZNO:

Dve deklici dam za svoji. Vervega, Maribor, Košaki 43. 187

Kupim malo slamoreznico. Fontana, Rošpoh pri Mariboru. 209

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebju. Naročite cenik! A. Jelen, št. 11, pri Velenju. 116

Šivilja z obrtjo želi lokal v boljšem kraju, kjer je potrebna šivilja, ali pri kakšni boljši družini, kjer bi se hčerka rada izučila šiviljstva. Tudi odstopim proti nagradi šiviljsko pravico. Predan, Marenberg. 199

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsnčarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Kmečki ljudje potrebujemo močno blago. Zato kupujemo v manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10, ker je najcenejše. 203

Sadno drevje in vinsko trsje od najboljših sort sadnega in trsnega izbora nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi: Selnica ob Dravi. Zahtevajte ponudbe! 159

Celoletni vremenski koledar za 3 dni naročite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. Preprodajalci popust! 210

Kmetovalci! Ugoden čas je za gnojenje, zato vam priporočam vsako množino in vrsto umetnih gnojil po najnižjih cenah. Nadalje vam nudim izvrstna poljska in vrtna semena, kakor tudi vse špecerijsko blago. S spoštovanjem! Jos. Ornig, Ptuj. 197

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

Kupujem hrastove doge. Sulcer, sodar, Maribor, Vojašniška 7. 188

Lepo garantirano sadno drevje. Zahtevajte seznam. Drevesnica Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 112

Ogledalce s sliko g. ministra dr. Korošca za ceno 2 din dobite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 210

Prodajam sadno drevje, cepljeno trsje, divjaki, korenjaki, večje množine. Žiher Franjo, Zamušani, p. Sv. Marjeta pri Moškajcih. Zahtevajte cenik! 193

Za predpust — vsakovrstni papir, konfeti, kroglice, šaljivo pošto itd. v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 210

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1529

Slamoreznica, »Diabolo« posnemalnik, stenska ura, tekoča 12 dni, ventil za studenec in stojice hrastje se poceni prodaj v Svetincih 22, Sv. Urban, Ptuj. 215

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljši: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Naznanjam, da sem prevzel od g. Korošca Matije pri Sv. Lenartu v Slov. goricah mlin. Izdelujem olje s hidravlično prešo in tudi zamenjavam. Postrežba je solidna in hitra, stranke lahko čakajo na izdelavo. Se priporoča Petovar Albin. 205

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

POMAGA pri arteriosklerozi in hemeroidih.

OLAJŠAVA muke in bolečine pri revmatizmu in boleznih v kosteh.

UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menjavi let.

Dobi se v vseh lekarnah!

Reg. S. št. 19.830/930.

Sadna drevesa, pritlična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716

Prekljic. Verona Krajnc v Črmljenšaku se zahvaljuje Jakobu Kocbek in Mariji ter Mariji Novak, da so odstopili od morebitne tožbe zaradi neresničnega klevetanja. Zavrh dne 31. januarja 1938. (Jožef Krajnc.) 214

VSAKOVRSNO ŽELEZNINO, vodne žage, vodovodne cevi vseh vrst, hidravlične ovne za napeljavno vodovodov na hribe, mreže za ograje, stavbeno okovje, vodne sesalke ali pumpe, škarje za trsje in vse drugo poljedelsko orodje dobite po najnižji ceni v staroznani trgovini z železnino ALF. MEUZ, prej Kūhar, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. 194

Zaročenci!

20

Poročne vence, šopke v veliki izbiri dobite poceni kakor tudi posteljno perje od 8 din naprej pri »LUNA«, Maribor, samo na Glavnem trgu 24

Podaljšaj
si
življenje!

Življenje se lahko podaljša, bolezní se lahko prepreči, ozdravi; slabi se lahko okrepijo, hirajoči učvrstijo, nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezni? Oslabelost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih reči.

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja, ožive tvojo čut, te napolnijo z novimi upi in upravi to pot ti pokaže razprava, ki jo dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in popolnoma brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu živci in mišičje ojačijo, kako se dajo utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabeledost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov bolezní popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona Vam bo nudila mnogo prijetnih uric.

Poštno nabiralno mesto:

Ernest Pasternack, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, pristoobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebino 4 m čisto volnene blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosimo navedite barve. Vsak paket din 128.—. Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.—. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno din 150.—. Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnji Ia. kangarm. Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 81

Gramofonske plošče

po din 28.— pri

K. Ackermann naslednik, Ptuj

Zahtevajte brezplačni cenik! 92

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske harmonike od din 480—

Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

Kupujte pri naših inserentih!

NEVESTA - ŽENIN!

Največjo izbiro volnenega blaga in **moških gotovih oblek** 125 črnih že od din 300— naprej Vam nudi edino **Manufakturna trgovina J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG**

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.